

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ТВРЂАВА“, БАЧ
ЗА 2017. ГОДИНУ**

**Број: 400-2783/2018-06/8
Београд, 7. децембар 2018. године**

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- 1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа "Тврђава", Бач**
- 2. Извештај о ревизији правилности пословања Јавног комуналног предузећа "Тврђава", Бач**

ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ТВРЂАВА“, БАЧ ЗА 2017. ГОДИНУ

ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ТВРЂАВА“, БАЧ ЗА 2017. ГОДИНУ

**ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ТВРЂАВА“, БАЧ**

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Тврђава“, Бач (у даљем тексту: Предузеће) за 2017. годину, који обухватају 1) биланс стања; 2) биланс успеха; 3) извештај о осталом резултату 4) извештај о токовима готовине; 5) извештај о променама на капиталу и 6) напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на финансијске извештаје имају питања наведена у пасусу Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима за 2017. годину по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Предузећа на дан 31. децембар 2017. године, као и резултата његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Предузеће је, одложена пореска средства, која су у билансу стања на дан 31. децембар 2017. године исказана у износу од 4.199 хиљада динара, утврдило у већем износу за 3.703 хиљада динара. Приликом утврђивања привремених разлика између неотписане вредности некретнина, постројења и опреме, засноване на пореским у односу на рачуноводствене прописе, погрешно су узете неотписане вредности некретнина. Неотписана вредност, заснована на пореским прописима, за прву амортизациону групу узета је у већем износу за 24.948 хиљада динара, а у неотписану вредност, засновану на рачуноводственим прописима укључена је вредност земљишта, које се не узима приликом утврђивања привремених разлика. Због наведеног, у билансу стања на дан 31. децембар 2017. године више су исказана одложена пореска средства у износу од за 3.703 хиљада динара, а мање губитак текуће године у истом износу.

2) Предузеће је у билансу стања на дан 31. децембар 2017. године исказало вредност залиха у износу од 3.537 хиљада динара. У оквиру ових залиха, исказане су залихе материјала, набавне вредности 1.529 хиљада динара, које су набављене у ранијем периоду и нису имале промет у 2017. години. Предузеће није, у складу са захтевима МСФИ за МСП Одељак 13 - Залихе, параграф 13.19 Умањење вредности залиха, вршило процену нето надокнадиве вредности ових залиха, због чега нису утврђени ефекти, које би процена имала на финансијски резултат Предузећа.

3) Предузеће је, у билансу стања на дан 31. децембар 2017. године исказало укупна потраживања по основу продаје у износу од 21.582 хиљада динара. У оквиру ових потраживања исказана су потраживања од правних лица у износу од 6.225 хиљада динара, од којих износ од 5.669 хиљада динара није усаглашен. На основу старосне структуре потраживања утврђено је да Предузеће, у оквиру укупних потраживања, има потраживања, код којих је од рока за наплату протекло више од 60

дана, у износу од 13.851 хиљада динара, од чега се на потраживања старија од 365 дана, односи износ од 4.317 хиљада динара. Према Правилнику о рачуноводственим политикама, исправка вредности потраживања врши се за сва потраживања, код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 60 дана, а на предлог стручних служби које су процениле извесност наплате.

Узимајући у обзир наведено, а обзиром на чињеницу да Предузеће има знатан износ потраживања старија од 60 дана за које нема доказа да је вршена процена наплативости, као и да има знатан део неусаглашених потраживања са правним лицима, нисмо могли потврдити да су потраживања од купаца, на дан 31. децембра 2017. године реално исказана.

4) Предузеће не спроводи поступак процене судских спорова нити врши резервисања и обелодањивања потенцијалних обавеза по том основу у складу са Одељком 21 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина. Вредност судских спорова у којима је Предузеће тужена страна на дан 31. децембар 2017. године износе 4.130 хиљада динара.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја *Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја*. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење.

Скретање пажње

1) Водоводна и канализациона мрежа која је евидентирана у пословним књигама и која се користи у обављању делатности снабдевања корисника водом за пиће, и одвођењем отпадних вода, у смислу члана 11. став 3. Закона о јавној својини, представља добро од општег интереса у јавној својини.

2) Нераспоређени добитак у износу од 147.827 хиљада динара је настао рекласификацијом одложених прихода и примљених донација приликом прве примене МСФИ за МСП почев од састављања финансијских извештаја за 2014. годину. Одложени приходи и примљене донације у износу од 137.533 хиљада динара односе се на давања оснивача за изградњу водоводне и канализационе мреже која сагласно Закону о јавној својину представља јавну својину јединице локалне самоуправе која се не може унети у капитал Предузећа.

Наше мишљење не садржи резерву по наведеном питању.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07 и 36/10

² „Службени гласник РС“, број 9/09

Остала питања

Финансијски извештаји Предузећа нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције у ранијем периоду.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство Предузећа је одговорно за припрему и фер презентацију ових финансијских извештаја у складу са МСФИ и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Предузеће или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања Предузећа.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

– Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке, осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.

– Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле Предузећа.

– Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.

– Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Предузећа да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљених до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да Предузеће престане да послује у складу са начелом сталности.

– Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане основне трансакције и догађаји на такав начин да се постигне фер презентација.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Од питања која су саопштена лицима овлашћеним за управљање, ми одређујемо која питања су била од највеће важности у ревизији финансијских извештаја за текући период и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо ова питања у извештају ревизора, осим ако закон или регулатива искључује јавно обелодањивање о том питању или када, у изузетно ретким околностима, утврдимо да питање не треба да буде укључено у извештај ревизора, зато што је разумно очекивати да негативне последице буду веће него користи од такве комуникације.

Др Душко Пејовић
Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд
Београд, 7. децембар 2018. године

2. Извештај о ревизији правилности пословања

Мишљење са резервом о правилности пословања

Уз ревизију финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Тврђава“, Бач (у даљем тексту: Предузеће) за 2017. годину, извршили смо ревизију правилности пословања која обухвата испитивање активности, финансијских трансакција, информација и одлука у вези са приходима и расходима, исказаних у финансијским извештајима за 2017. годину.

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у делу извештаја *Основ за мишљење са резервом о правилности пословања*, активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима Предузећа, по свим материјално значајним питањима, су извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

1) Програм пословања за 2017. годину Предузеће није доставило Оснивачу у року односно до 1. децембра 2016. године, што није у складу са чланом 59. став 5. Закона о јавним предузећима. У Програму пословања за 2017. годину, нису предвиђени критеријуми за коришћење средстава за помоћ, спортске активности, рекламу, пропаганду и репрезентацију што није у складу са чланом 60. став 1. тачка 7. Закона о јавним предузећима.

2) Предузеће није у 2017. години и ранијим годинама, у складу са чланом 64. Закона о јавној својини водило евиденцију о непокретностима нити је Републичкој дирекцији за имовину, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе, у складу и чланом 7. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини достављало податке о непокретностима, које су евидентиране у пословним књигама Предузећа, а у катастару се воде као непокретности у јавној својини.

3) Предузеће, пре исплате зарада није достављало Оснивачу на оверу образац за контролу обрачуна и исплате зарада (ЗИП-1 образац), што није у складу са чланом 66. Закона о јавним предузећима и чланом 3. Уредбе о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима.

Такође, Предузеће није, Министарству финансија - Управи за трезор, достављало извештај о регистру запослених у складу са Законом о Регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава.

4) Предузеће је у 2017. години, обрачунало и исплатило зараду испод минималне зараде за 34 запослена, а укупан износ неисплаћене минималне зараде износи 1.684 хиљада динара, што није у складу са чланом 111. став 1. Закона о раду.

5) Предузеће накнаде зарада за време одсуствовања са рада, на дан празника који је нерадни дан, за плаћено одсуство, за годишњи одмор, је обрачунавало као за време проведено на раду, што је супротно члану 114. став 1. Закона о раду, и члану 55. Колективног уговора код послодавца.

6) Предузеће, обрачун накнаде за исхрану у току рада није вршило према присуству на раду за ефективне сате рада запосленог, већ је обрачун и исплата вршен за све дане, без обзира да ли је запослени на годишњем одмору, плаћеном одсуству, слободним данима као и за време државних и верских празника.

7) Предузеће је у основицу за обрачун минулог рада, укључивало и увећања по основу прековременог рада и рада на дан празника, односно нерадног дана, што није у складу са чланом 108. став 1. тачка 4. Закона о раду и чланом 39. Колективног уговора.

8) Предузеће је у току 2017. године ангажовало месечно пет лица више од укупно дозвољеног броја лица, што није у складу са чланом 10. став 1. и 2. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору.

9) Приликом спровођења поступака јавних набавки утврђене су следеће неправилности:

- Предузеће није у свим поступцима јавних набавки, које су спроведене објавило обавештења о закљученом уговору, на Порталу јавних набавки што није у складу са чланом 116. Закона о јавним набавкама;

- Предузеће је са „Mais commerce“ доо, Нови Сад, сачинило уговор у износу од 596 хиљада динара, који није у складу са критеријумима предвиђеним конкурсном документацијом и није потписан од стране овлашћених лица, односно чланова комисије за јавне набавке. Увидом у реализацију јавне набавке утврђено је да је Предузеће од овог добављача извршило набавку истоврсних добара у висини која је већа од уговорене вредности за 683 хиљаде динара, што указује на чињеницу да је набавка извршена без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће предвиђени члановима 7., 7а., 39. став 2., 122. и 128. Закона о јавним набавкама;

- Предузеће је без спровођења поступка јавних набавки, прибавило услуге одржавања аутобуса најмање у износу од 1.308 хиљада динара, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама, прописани члановима 7., 7а., 39. став 2., 122. и 128. Закона о јавним набавкама;

- Предузеће је донело одлуку о доделу уговора за набавку водоводног и канализационог материјала, понуђачу „Унипрогрес“ доо, Рума, у износу од 1.796 хиљада динара иако нису били испуњени услови за доделу уговора по члану 107. став 4. Закона о јавним набавкама.

Скретање пажње

Предузеће није извршило усклађивање општег акта (Статут ЈКП „Тврђава“ Бач), са Законом о јавним предузећима, односно Одлуком о измени и допуни одлуке о усклађивању одлуке о оснивању јавног комуналног предузећа „Тврђава“ Бач, како је прописано чланом 79. Закона о јавним Предузећима.

Наше мишљење не садржи резерву по наведеном питању.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и фер презентацију, руководство Предузећа је такође, дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције, информације и одлуке исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност обухвата и успостављање финансијског управљања и контроле ради обезбеђивања разумног уверавања да ће се циљеви остварити кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима.

Одговорност ревизора за ревизију правилности пословања

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли је пословање Предузећа, обухваћено према дефинисаним критеријумима, по свим материјално значајним питањима, усклађено са законом и другим прописима. У тачки 2. Напомена уз Предлог извештаја о ревизији наведени су прописи који су коришћени као извори критеријума. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Предузећа, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се добило уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима, примањима, расходима и издацима, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Др Душко Пејовић
Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд
Београд, 7. децембар 2018. године

**РЕЗИМЕ НАЈАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ
У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ**

САДРЖАЈ

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја	3
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја	4
3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања	5
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања	9
5. Захтев за достављање одазивног извештаја	11

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 2³ (средњи)

1) Као што је објашњено под тачком 6.1.4. Напомена уз Извештај, Одложена пореска средства, која су на дан 31. децембар 2017. године исказана у билансу стања у износу од 4.199 хиљада динара, утврђена су у већем износу за 3.703 хиљада динара. Приликом обрачуна одложених пореских средстава на дан 31. децембар 2017. године, погрешно су узете неотписане вредности по пореским прописима и неотписане вредности по рачуноводственим прописима. Ревизијом је утврђено да је неотписана вредност по пореским прописима у односу на неотписану вредност засновану на рачуноводственим прописима већа за износ од 3.703 хиљада динара. Применом пореске стопе пореза на добит у висини од 15% на износ утврђене привремене разлике добије се износ од 496 хиљада динара, који представља одложена пореска средства. Због наведеног, Предузеће је у билансу стања на дан 31. децембар 2017. године више исказало одложена пореска средства у износу од за 3.703 хиљада динара, а мање губитак текуће године у истом износу.

2) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.4. Напомена уз Извештај, Инвестиционе некретнине, евидентирание у пословним књигама Предузећа нису у функцији и не доносе никакву корист Предузећу, па се у смислу МСФИ за МСП параграф 16.2 Одељка 16 Инвестиционе некретнине не могу приказивати као Инвестиционе некретнине.

3) Као што је објашњено под тачком 6.1.5. Напомена уз Извештај, Залихе, Предузеће има 196 ставки материјала, набавне вредности 1.529 хиљада динара, које нису имале промет у дужем временском периоду. Предузеће није, а требало је, у складу са захтевима МСФИ за МСП Одељак 13 - Залихе, параграф 13.19 Умањење вредности залиха, вршити процену нето надокнадиве вредности ових залиха.

4) Као што је објашњено под тачком 6.1.6. Напомена уз Извештај, Потраживања по основу продаје, Предузеће на дан биланса, 31. децембар 2017. године, није вршило процену наплативости потраживања од купаца у складу са Правилнику о рачуноводственим политикама, према којем се исправка вредности потраживања врши, за сва потраживања код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 60 дана.

Предузеће на дан 31. децембар 2017. године има потраживања према купцима код којих је рок за наплату дужи од 60 дана у укупном износу од 27.423 хиљада динара, од чега се на потраживања, код којих је од рока за наплату прошло више од 365 дана, односи износ од 17.889 хиљада динара. Исправка вредности, односно индиректан отпис на терет расхода, извршен је у укупном износу од 13.572 хиљада

³ **ПРИОРИТЕТ 1** - грешке, неправилности и погрешна исказивања која указују да постоји непосредни ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања или постоји ризик да јавна средства нису заштићена. Проблеми попут ових захтевају да руководство одмах реагује.

ПРИОРИТЕТ 2 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка итд, али у сваком случају захтевају већу пажњу руководства. Овим проблемима се треба позабавити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.

ПРИОРИТЕТ 3 - грешке, неправилности и погрешна исказивања која захтевају отклањање и након рока за припремање наредног сета финансијских извештаја.

динара. Такође, на дан биланса, потраживања од правних лица потврђена су, свега у износу од 556 хиљада динара, док износ од 5.669 хиљада динара није усаглашен.

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1) Као што је објашњено под тачком 6.1.3. Напомена уз Извештај, Дугорочна потраживања у износу од 255 хиљада динара су настала по основу испостављених рачуна Епархији Бачкој у 2005. и 2006. години за извршене услуге, за које нам није пружена документација о извршеним услугама. Такође, Предузеће није вршило процену извесности наплате ових потраживања, због чега није могуће потврдити ова потраживања.

2) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.3. Напомена уз Извештај, Постројења и опрема, Предузеће у употреби има знатан део постројења и опреме који немају садашњу вредност. Предузеће није на крају извештајног периода у 2017. години као ни у претходном периоду, вршило преиспитивање корисног века употребе за ова постројења и опрему у складу са захтевима параграфом 17.19. одељак 17 Некретнине, постројења и опрема МСФИ за МСП и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, те није прилагодило стопе амортизације новим околностима. На тај начин, Предузеће није реално исказало вредност опреме у пословним књигама, чија је набавна вредност 26.933 хиљада динара, нити је у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданио разлоге одступања од општих рачуноводствених начела, што није у складу са чланом 19. став 1. тачка 2 и 3. и став 2. Закона о рачуноводству.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Препоручује се Предузећу да Инвестиционе некретнине, које су евидентирани у пословним књигама Предузећа, прекњижи у складу са њиховим статусом, а у складу са Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике⁴ као грађевнске објекте ван употребе (Напомена 6.1.2.4. - Препорука 8).

2) Препоручује се Предузећу да у складу са одељком 29 – Порез на добитак МСФИ за МСП, установи привремене разлике, те на основу истих утврди одложена пореска средства, односно одложене пореске обавезе (Напомена 6.1.4.- Препорука 10).

3) Препоручује се Предузећу да изврши процену нето надокнадиве вредности залиха материјала, резервних делова и робе које су набављене у ранијем периоду и нису имале обрт у 2017. години, а ефекте процене евидентира у складу са МСФИ за МСП Одељак 13 – Залихе (Напомена 6.1.5. Препорука 11.).

4) Препоручује се Предузећу да у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама изврши процену наплативости потраживања од купаца и да сагласно МСФИ за МСП Одељак 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, изврши исправке у својим пословним књигама (Напомена 6.1.6. Препорука 13.).

⁴ „Службени гласник РС“ бр. 95/14

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1) Препоручује се Предузећу да преиспита корисни век употребе вредности опреме која се налази у употреби, а нема исказану садашњу вредност и прилагоди стопе амортизације новим околностима, те у складу са тим изврши потребне корекције у пословним књигама (Напомена 6.1.2.3. - Препорука 7).

2) Препоручује се Предузећу да у складу са документацијом коју поседује, преиспита могућност наплате сумњивих и спорних потраживања и да у складу са тим, а ради правилнијег евидентирања прибави одлуку органа управљања и изврши одговарајућа књижења (Напомена 6.1.3. Препорука 9.).

3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Као што је објашњено под тачком 4.1. Напомена уз Извештај, Финансијско управљање и контрола, Предузеће није употпуности успоставило систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

У поступку ревизије утврђене су слабости система финансијског управљања и контроле и то:

- утврђена је мањкавост, односно недоследност у примени интерних аката као што је Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама приликом евидентирања и процене вредности одређених билансних позиција као и недовољност писаних процедура за пословне активности које проузрокују или би могле проузроковати расходе у Предузећу;

- Предузећа не врши процену ризика, који утичу на остварење планираних појединачних циљева.

- Предузеће не доставља Годишње извештај о систему финансијског управљања и контроле, Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију, што није у складу са чланом 13. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2) Као што је објашњено под тачком 5. Напомена уз Извештај, Програм пословања, Програм пословања за 2017. годину Предузеће није донело у року односно до 1. децембра 2016. године, што није у складу са чланом 59. став 5. Закона о јавним предузећима. У Програму пословања за 2017. годину, нису предвиђени критеријуми за коришћење средстава за помоћ, спортске активности, рекламу, пропаганду и репрезентацију што није у складу са чланом 60. став 1. тачка 7. Закона о јавним предузећима.

3) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.2.1. Напомена уз Извештај, Евиденција непокретности (НЕП обрасци), Предузеће није у 2017. години и ранијим годинама, у складу са чланом 64. Закона о јавној својини водило евиденцију, нити је Републичкој дирекцији за имовину, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе, у складу и чланом 7. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној

својини⁵ достављало податке о непокретности, које су евидентирани у пословним књигама Предузећа, а у катастару се воде као непокретности у јавној својини.

4) Као што је објашњено под тачком 6.1.8. Напомена уз Извештај, Готовински еквиваленти и готовина, Предузеће није, Правилником или другим писаним процедурама уредило правила руковања готовим новцем, као ни процедуре готовинске наплате потраживања, како би смањило ризик од евентуалних злоупотреба и губитка средстава.

5) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.4. Напомена уз Извештај, Трошкови горива и енергије, Предузеће није на адекватан начин Правилником или другим писаним процедурама уредило питање коришћења моторних возила и унутрашње контроле безбедности саобраћаја, како би смањило ризик од неправилног коришћења моторних возила и утицао на смањење трошкова Предузећа.

6) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.5.1. Напомена уз Извештај, Контрола обрачуна и исплате зарада од стране оснивача, Предузеће пре исплате зарада није достављало Оснивачу на оверу образац за контролу обрачуна и исплате зарада (ЗИП-1 образац), што није складу са чланом 66. Закона о јавним предузећима и чланом 3. Уредбе о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима⁶.

Такође, Предузеће није, Министарству финансија - Управи за трезор, достављало извештај о регистру запослених у складу са Законом о Регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава⁷.

7) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.5.4.1. Напомена уз Извештај, Основна зарада за време проведено на раду, Предузеће је у 2017. години, обрачунало и исплатило зараду испод минималне зараде, што није у складу са чланом 111. став 1. Закона о раду, којим је прописано да запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Утврђено је да запосленима, који имају коефицијент радног места у распону од 1,40 до 2,00 је обрачуната и исплаћена зарада испод минималне зараде. Број запослених, који су примали зараду испод минималне је 34 запослена, а укупан износ неисплаћене минималне зараде износи 1.684 хиљада динара.

8) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.5.4.2. Напомена уз Извештај, Накнада зарада у дане празника који су нерадни дани, Предузеће накнаде зарада за време одсуствовања са рада, на дан празника који је нерадни дан, за плаћено одсуство, за годишњи одмор, је обрачунавало као за време проведено на раду, што је супротно члану 114. став 1. Закона о раду, и чланом 55. Колективног уговора код послодавца. Поменути чланом Закона је прописано да запослени има право на накнаду зараде у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, у складу са Колективним уговором и уговором о раду.

9) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.5.7. Напомена уз Извештај, Накнада трошкова за исхрану у току рада, Обрачун накнаде за исхрану у току рада није вршен према присуству на раду за ефективне сате рада запосленог, већ су обрачун и исплата вршени за све дане, без обзира да ли је запослени на годишњем одмору, плаћеном одсуству, слободним данима као и за време државних и верских празника. Утврђено је

⁵ „Службени гласник РС“, број 70/2014, 19/2015, 83/2015 и 13/2017)

⁶ „Службени гласник РС“, бр. 27/2014

⁷ „Службени гласник РС“, бр. 68/2015 и 79/2015 – исправка.

да је обрачуната и исплаћена накнада за исхрану у већем износу од прописане за 667 хиљада динара.

10) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.5.9. Напомена уз Извештај, Увећање зарада по основу минулог рада, Предузеће је у основицу за обрачун минулог рада, укључивало и увећања по основу прековременог рада и рада на дан празника, односно нерадног дана, што није у складу са чланом 108. став 1. тачка 4. Закона о раду и чланом 39. Колективног уговора. Према наведеним члановима, минули рад се обрачунава на основицу, коју у смислу члана 107. став 1. Закона о раду и члана 48. Колективног уговора чини основна зарада одређена на основу услова, утврђених правилником потребних за рад на пословима за које је запослени закључио уговор о раду и времена проведеног на раду.

11) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.5.13. Напомена уз Извештај, Трошкови накнада Председнику и члановима Надзорног одбора, Предузеће је запосленом Председнику синдиката поред обрачунате и исплаћене зараде за пун месечни фонд часова рада, исплаћивало накнаду на име рада у синдикату у износу од 4 хиљаде динара месечно. Чланом 99. став 1. Колективног уговора Председник синдиката има право на плаћених 15 часова рада месечно. Ово подразумева да у оквиру радног времена Председник синдиката може да обавља послове синдиката у наведеном времену у току сваког месеца, а не да му се то посебно исплаћује. Такође, у члану 214. тачка 1. Закона о раду предвиђено је да синдикални представник који одсуствује са рада у складу са чланом 212. и 213. овог закона, има право на накнаду зараде која не може бити већа од његове просечне зараде у претходних 12 месеци у складу са општим актом и уговором о раду.

12) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.6. Напомена уз Извештај, Трошкови производних услуга, Предузеће није нормативно уредило, правилником или другим нормативним актом, начин коришћења мобилних телефона иако у употреби има укупно 59 мобилних телефона, ради рационализације трошкова и смањења ризика од прекомерног коришћења телефона у непословне сврхе.

13) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.9. Напомена уз Извештај, Нематеријални трошкови, Предузеће нема усвојен Правилник о репрезентацији или другу писану процедуру којом би ближе уредило шта се сматра трошковима репрезентације, овлашћења у вези са употребом средстава на име трошкова репрезентације, као и сврху коришћења средстава репрезентације од стране запослених у Предузећу, којим би смањио ризик од прекомерног трошења ових средстава у непословне сврхе.

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1) Као што је објашњено под тачком 1. Напомена уз Извештај, Основни подаци о субјекту ревизије, Предузеће није извршило усклађивање општег акта (Статут ЈКП „Тврђава“ Бач), са Законом о јавним предузећима, односно Одлуком о измени и допуни одлуке о усклађивању одлуке о оснивању јавног комуналног предузећа „Тврђава“ Бач, како је то прописано у члану 79. Закона о јавним Предузећима.

2) Као што је објашњено под тачком 4.2. Напомена уз Извештај, Интерна ревизија, Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

3) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.1. Напомена уз Извештај, Земљиште, Предузеће није у књизи основних средстава, као помоћној књизи, евидентирало пољопривредна и грађевинска земљишта. Предузеће не поседује податке на основу којих би се идентификовало о којем земљишту се ради, нити којој катастарској општини припада. У поступку ревизије нису пружени докази на основу којих је Предузеће извршило књижење земљишта у главној књизи, односно финансијском књиговодству из којег су подаци пренети у биланс стања на дан 31. децембар 2017. године.

4) Као што је објашњено под тачком 6.1.5.1. Напомена уз Извештај, Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар и роба, Предузеће нема усвојен Правилник, односно писане процедуре, којим би се уредила организација магацинског пословања, пријем и излаз залиха, документа која прате улаз и излаз залиха, као и контролу утрошка залиха.

5) Као што је објашњено под тачком 6.2.1.2. Напомена уз Извештај, Приходи од продаје производа и услуга, Предузеће нема инсталиране мерне уређаје на свим бунарима помоћу којих би се регистровала испумпана количина воде на водозахвату, односно не врши се мерење укупно захваћене воде, због чега се не може утврдити да ли постоје и колики су губици воде на мрежи. Јавно предузеће које обавља послове снабдевања водом дужно је да у складу са чланом 74. став 1. тачка 1. Закона о водама⁸, постави уређаје и обезбеди стално и систематско регистровање количина воде и ниво подземне воде и испитивање квалитета воде на водозахвату.

6) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.5.2. Напомена уз Извештај, Број запослених у Предузећу, Предузеће је у току 2017. године ангажовало месечно пет лица више од укупно дозвољеног броја лица, што није у складу са чланом 10. став 1. и 2. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору⁹.

7) Као што је објашњено под тачком 7. Напомена уз Извештај, Јавне набавке, утврђене су неправилност у примени Закона о јавним набавкама које се огледају у следећем:

- Предузеће није у свим поступцима јавних набавки, које су спроведене објавило обавештења о закљученом уговору, на Порталу јавних набавки што није у складу са чланом 116. Закона о јавним набавкама;

- Предузеће је са „Mais commerce“ доо, Нови Сад, сачинило уговор у износу од 596 хиљада динара, који није у складу са критеријумима предвиђеним конкурсном документацијом и није потписан од стране овлашћених лица, односно чланова комисије за јавне набавке. Увидом у реализацију јавне набавке утврђено је да је Предузеће од овог добављача извршило набавку истоврсних добара у висини која је већа од уговорене вредности за 683 хиљаде динара, што указује на чињеницу да је набавка извршена без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће предвиђени члановима 7., 7а., 39. став 2., 122. и 128. Закона о јавним набавкама;

- Предузеће је донело одлуку о додели уговора за набавку водоводног и канализационог материјала, понуђачу „Унипрогрес“ доо, Рума, у износу од 1.796 хиљада динара иако нису били испуњени услови за доделу уговора по члану 107. став 4. Закона о јавним набавкама, из разлога што је уговор додељен понуђачу чија понуда

⁸ „Службени гласник РС“ број 30/2010, 93/2012 и 101/2016

⁹ „Службени гласник РС“, бр. 68/2015 и 81/2016 – Одлука УС,

прелази износ процењене вредности јавне набавке, а да није утврђено да понуђена цена није већа од упоредиве тржишне цене;

- Предузеће је без спровођења поступка јавних набавки, прибавило услуге одржавања аутобуса најмање у износу од 1.308 хиљада динара и то од добављача „Метал Рад“ доо, Инђија, у износу од 807 хиљада динара, „Ауто сервис Триашка“, Бачки Петровац, у износу 97 хиљада динара и „ММН“, Агенција за консалтинг, Београд, у износу од 404 хиљаде динара иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама, прописани члановима 7., 7а., 39. став 2., 122. и 128. Закона о јавним набавкама

- Предузеће, приликом спровођења поступка јавних набавки не поштује процедуру одређену Законом о јавним набавкама за сваку фазу поступка. Чланови комисије, лица ангажована на пословима јавних набавки и директор предузећа не поклањају дужну пажњу сачињавању и контроли пратеће документације. Највећи пропусти код спровођења поступака јавних набавки односе на моменат сачињавања пропратне документације. Извештаји о стручној оцени понуда су углавном нетачни и контрадикторни са осталим актима због чега су неодговарајући за даље поступање. Уговори закључени кроз такве поступке могу бити предмет оспоравања јер несигурност и нетачност у подацима који се наводе могу утицати на законитост поступка.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Препоручује се Предузећу да у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле успостави одговарајући систем финансијског управљања и контроле, с акцентом на следећим мерама:

- Усвајање стратегије управљања ризиком у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени и

- Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да усвоји: 1) процедуре за ауторизацију и одобравање; 2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; 3) систем дуплог потписа у коме ни једна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца Предузећа и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица, 4) правила за приступ средствима и информацијама; 5) претходну проверу законитости коју спроводи овлашћено лице које одреди руководиоца Предузећа; 6) процедуре потпуног, исправног, тачног и благовременог књижења свих трансакција; 7) извештавање и преглед активности - процену ефективности и ефикасности трансакција; 8) надгледање процедура 9) правила документовања свих трансакција и послова везаних за активност Предузећа (Напомена 4.1., Препорука 2).

2) Препоручује се Предузећу да Програме пословања доноси на време у складу са Законом о јавним предузећима, смерницама Владе Републике Србије и утврђеним правилима у актима Предузећа. Такође, се препоручује да у програму пословања

утврди критеријуми за коришћење средстава за помоћ, спортске активности, рекламу, пропаганду и репрезентацију (Напомена 5.- Препорука 4.).

3) Препоручује се Предузећу да надлежном органу достави податке о стању и променама на непокретностима које користи у складу са Уредбом о евиденцији непокретности у јавној својини (Напомена 6.1.2.2.1.- Препорука 6.).

4) Препоручује се Предузеће да уреди, правилником или другим писаним актом наплату извршених услуга и продају робе у готовом новцу, као и руковање готовим новцем у благајни Предузећа (Напомена 6.1.8.- Препорука 14.).

5) Препоручује се Предузећу да Правилником или другим писаним процедурама уреди начин коришћења моторних службених возила (Напомена 6.2.2.4.- Препорука 16.).

6) Препоручује се Предузећу да пре исплате зарада доставља ЗИП-1 образац на оверу надлежном органу оснивача и да Министарству финансија - Управи за трезор доставља извештај о регистру запослених до десетог за претходни месец, у складу са Законом о Регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средста (Напомена 6.2.2.5.1.- Препорука 17.).

7) Препоручује се Предузећу да запосленима који имају зараду испод минималне зараде за стандардни учинак и време проведено на раду, обрачуна и исплати минималну зараду у складу са чланом 111. Закона о раду (Напомена 6.2.2.5.4.1.- Препорука 19.).

8) Препоручује се Предузећу да обрачун накнада зарада за време одсуствовања са рада, на дан празника који је нерадни дан, за плаћено одсуство и за годишњи одмор врши у складу са Законом о раду и Колективним уговором (Напомена 6.2.2.5.4.2.- Препорука 20.).

9) Препоручује се Предузећу да обрачун и исплату накнада зарада за исхрану у току рада врши према присуству запослених на раду за ефективне сате рада (Напомена 6.2.2.5.7.- Препорука 21.).

10) Препоручује се Предузећу да обрачун минулог рада врши у складу са Законом о раду, односно да минули рад за прековремени рад, накнаду зараде за рад на дан празника који је нерадни дан и за рад ноћу обрачуна на вредност радног часа без увећања (Напомена 6.2.2.5.9.- Препорука 22.).

11) Препоручује се Предузећу да не врши обрачун и исплату накнаде Председнику синдикалне организације у Предузећу, јер је то у супротности са Законом о раду (Напомена 6.2.2.5.13.- Препорука 23.).

12) Препоручује се Предузећу да нормативно уреди (правилником или другом писаном процедуром), начин коришћења службених мобилних телефона (Напомена 6.2.2.6.- Препорука 24.).

13) Препоручује се Предузећу да донесе Правилник или другу писану процедуру којом ће ближе уредити употребу средстава за репрезентацију (Напомена 6.2.2.9.- Препорука 25.).

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1) Препоручује се Предузећу да изврши усклађивање општег акта са Законом о јавним предузећима и Одлуком о измени и допуни одлуке о усклађивању одлуке о оснивању јавног комуналног предузећа „Тврђава“, Бач (Напомена 1. - Препорука 1.).

2) Препоручује се Предузећу да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упуштвима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Напомена 4.2. - Препорука 3.).

3) Препоручује се Предузећу да утврди правни основ на основу којег је извршено евидентирање земљишта у својим пословним књигама (Напомена 6.1.2.1. - Препорука 5).

4) Препоручује се Предузећу да писаним процедурама уреди начин управљања залихама која обезбеђује контролу трошења залиха (Напомена 6.1.5.1. - Препорука 12.).

5) Препоручује се Предузећу да у складу са законском обавезом, постави уређаје и обезбеди стално и систематско регистровање количина воде на водозахватима (Напомена 6.2.1.2. - Препорука 15).

6) Препоручује се Предузећу да број запослених на одређено време и лица ангажована по уговору о привременим и повременим пословима, усклади са Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору (Напомена 6.2.2.5.2. - Препорука 18.).

7) Препоручује се Предузећу да уведе систем контроле јавних набавки тако што ће одредити лице које ће пратити ток и реализацију поступка (Напомена 7. - Препорука 26.).

5. Захтев за достављање одазивног извештаја

Субјект ревизије ЈКП „Тврђава“, Бач, је на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект ревизије ЈКП „Тврђава“, Бач, у одазивном извештају треба да исказе мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ТВРЂАВА“ ,БАЧ ЗА 2017. ГОДИНУ**

С А Д Р Ж А Ј

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ.....	3
2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА	4
3. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА, РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ	4
4. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА.....	13
4.1. Финансијско управљање и контрола	13
4.2. Интерна ревизија.....	17
5. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА	18
6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ	19
6.1. БИЛАНС СТАЊА	19
6.1.1. Нематеријална имовина	19
6.1.2. Некретнине, постројења и опрема	20
6.1.3. Дугорочна потраживања	25
6.1.4. Одложена пореска средства	25
6.1.5. Залихе	26
6.1.6. Потраживања по основу продаје.....	28
6.1.7. Друга потраживања	30
6.1.8. Готовински еквиваленти и готовина	30
6.1.9. Активна временска разграничења	31
6.1.10. Капитал.....	31
6.1.11. Дугорочна обавезе	33
6.1.12. Краткорочне обавезе	33
6.1.13. Краткорочне финансијске обавезе.....	33
6.1.14. Обавезе из пословања.....	34
6.1.15. Остале краткорочне обавезе	34
6.1.16. Обавезе по основу пореза на додату вредност	35
6.1.17. Обавезе за остале порезе, доприносе и остале дажбине	35
6.1.18. Пасивна временска разграничења	35
6.2. БИЛАНС УСПЕХА	35
6.2.1. Пословни приходи.....	36
6.2.2. Пословни расходи.....	39
6.2.3. Финансијски приходи	50
6.2.4. Финансијски расходи	51
6.2.5. Ефекти усклађивања вредности имовине.....	51
6.2.6. Остали приходи	51
6.2.7. Остали расходи	52
6.2.8. Нето губитак.....	52
6.3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	53
6.4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	53
6.5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	53
6.6. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ	54
7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ	54
8. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ	57

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ

Јавно комунално предузеће „Тврђава“ Бач, (у даљем тексту: Предузеће или ЈКП „Тврђава“) основала је Скупштина општине Бач. Предузеће је основано 9. јуна 1996. године. Скупштина општине Бач је Одлуком о измени и допуни одлуке о усклађивању одлуке о оснивању јавног комуналног предузећа „Тврђава“ Бач,¹⁰ извршила усклађивање са Одлуком о оснивању јавног комуналног предузећа „Тврђава“ Бач¹¹, односно извршила усклађивање оснивачког акта са Законом о јавним предузећима¹².

У члану 79. Закона о јавним предузећима и члану 8. Одлуке о измени и допуни одлуке о усклађивању одлуке о оснивању јавног комуналног предузећа „Тврђава“ Бач, је наведено да ће Предузеће своја општа акта ускладити и усагласити за законом и оснивачким актом, у року од 90 дана од дана усклађивања оснивачких аката са одредбама Закона о јавним предузећима.

Налаз: У поступку ревизије је утврђено да Предузеће није извршило усклађивање општег акта (Статут ЈКП „Тврђава“ Бач), са Законом о јавним предузећима, односно Одлуком о измени и допуни одлуке о усклађивању одлуке о оснивању јавног комуналног предузећа „Тврђава“ Бач, како је прописано у члану 79. Закона о јавним Предузећима.

Ризик: Неусклађеност појединачних аката са законом, повећава ризик незаконитог пословања Предузећа.

Препорука број 1: Препоручује се Предузећу да изврши усклађивање општег акта са Закона о јавним предузећима и Одлуком о измени и допуни одлуке о усклађивању одлуке о оснивању јавног комуналног предузећа „Тврђава“ Бач.

Претежна делатност Предузећа, према Уредби о класификацији делатности¹³ је сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде, са шифром делатности: 36.00. Предузеће може да обавља и друге делатности предвиђене оснивачким актом и Статутом, којима се доприноси бољем и потпунијем искоришћавању расположивих ресурса.

У Одлуци о комуналним делатностима општине Бач¹⁴ дефинисана је комунална делатност на територији општине Бач. Одлуком о додељивању искључивог права Јавном комуналном предузећу „Тврђава“, Бач, за обављање делатности пружање услуга у 2017. години¹⁵ Предузећу је додељено искључиво право на обављање делатности одређених Одлуком о оснивању и Статутом овог јавног предузећа, на територији општине Бач и од значаја за општину Бач и то: снабдевање водом за пиће, пречишћавање и одвођење отпадних вода, депоновање смећа, чишћење и одржавање депонија, одржавање јавних зелених површина на територији општине Бач, уређивање и одржавање пијаца, машинско и ручно сузбијање штетне биљке амброзије, одржавање чистоће на улицама које служе за

¹⁰ „Службени лист општине Бач“ бр. 21/2016

¹¹ „Службени лист Општине Бач“, бр. 9/2013

¹² „Службени гласник РС“ бр. 15/2016

¹³ „Службени гласник РС“ бр. 54/2010

¹⁴ „Службени лист општине Бач“ бр. 5/2014

¹⁵ „Службени лист општине Бач“ бр. 4/2017

јавни саобраћај, на трговима и тротоарима, одржавање улица и путева, резивање и кошење заштитног појаса пута, банкина и троуглова прегледности, одвођење атмосферске канализације, градски и приградски превоз путника, послови сакупљања лешева угинулих животиња са површина јавне намене, послови одржавања саобраћајних површина у зимским условима „зимска служба“, уређивање и одржавање гробља и капела у насељеним местима Бач и Мали Бач.

Матични број Предузећа је 08012644, а порески идентификациони број 101451294.

Предузеће је на основу законом утврђених критеријума за разврставање, разврстано у мало правно лице.

Седиште Предузећа је у Бачу, Маршала Тита број 73.

Органи Предузећа су Надзорни одбор и директор Предузећа. Надзорни одбор има три члана, од којих је један члан представник запослених у ЈКП „Тврђава“.

Просечан број запослених у току 2017. године био је 69 (у 2016. години 69).

2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. У овој ревизији испитивали смо усклађеност пословања са прописима из следећих области: Јавне набавке, Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи, евиденција ствари у јавој својини, и Програм пословања. Прописи који су коришћени, у ревизији правилности пословања, као извори критеријума су:

Прописи који су коришћени, у ревизији правилности пословања, као извори критеријума су:

- Закон о јавним предузећима;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о буџетском систему;
- Закон о раду;
- Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору;
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору;
- Уредба о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима;
- Закон о регистру запослених, именованих и постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава;
- Уредба о поступку прибављања сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава;
- Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

3. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА, РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству¹⁶ (у даљем тексту "Закон"), као и у складу са осталом примењеном подзаконском регулативом. Предузеће, као мало правно лице примењује Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија. Решењем Министарства од 30. децембра 2013. године¹⁷, (у даљем тексту "Решење о утврђивању превода") утврђени су и објављени преводи Међународног стандарда финансијског извештавања за мала и средња правна лица, који је одобрен и издат од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде у јулу 2009. године, а који се примењује на дан 31. децембар 2014. године.

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике¹⁸. Овим правилником правно су дефинисани обрасци финансијских извештаја и садржина позиција у обрасцима, као и минимум садржаја напомена уз те извештаје. Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији. Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама.

3.2. Рачуноводствене политике

У поступку ревизије презентован нам је „Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама за лица која примењују МСФИ ЗА МСП“. Правилник, који нам је презентован донео је и потписао директор ЈКП „Тврђава“ Бач, 12. јула 2016. године.

У напоменама уз финансијске извештаје дате су примењене рачуноводствене политике за састављање финансијских извештаја:

3.2.1. Нематеријална улагања

Нематеријална имовина је немонетарно средство, без физичке суштине, које се може идентификовати. Такво средство се може идентификовати када је:

¹⁶ „Службени гласник РС“, бр. 62/2013

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 117/2013

¹⁸ „Службени гласник РС“, бр. 95/2014 и 144/2014

- одвојиво, могуће га је одвојити од ентитета и продати, изнајмити или разменити;

- настало по основу уговорних или других законских права, без обзира да ли су та права преносива или одвојива од ентитета или других права и обавеза.

Након почетног признавања нематеријална улагања вреднују се по својој набавној вредности, односно цени коштања умањеној за акумулирану амортизацију и евентуалне акумулиране губитке по основу обезврђења.

Амортизација нематеријалне имовине врши се применом стопе, утврђене на основу процењеног корисног века трајања, на основицу коју чини набавна вредност те имовине.

3.2.2. Некретнине, постројења и опрема

Ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове да буду признате као средство, одмеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вредности односно, цени коштања.

Набавну вредност чини вредност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вредност умањена је за све примљене попусте и/или рабате (поклоне). Набавна вредност изграђених основних средстава је њихова набавна вредност на датум када су изградња или развој завршени.

Након почетног признавања некретнина, постројења и опреме се вреднују по набавној вредности умањеној за целокупну акумулирану амортизацију и целокупне акумулиране губитке због умањења вредности. Предузеће треба да призна трошкове свакодневног сервисирања ставке некретнина, постројења и опреме у добитак или губитак у периоду у ком су трошкови настали.

Добици или губици који се јављају приликом продаје или расходовања некретнина и опреме, признају се, у оквиру осталих пословних прихода или осталих пословних расхода, у билансу успеха.

Корисни век употребе средства се преиспитује најмање на крају сваке пословне године, и ако постоје промене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мења како би се одразила промењена динамика.

Амортизација НПО се обрачунава применом пропорционалног метода, и то применом стопе, утврђене на основу процењеног корисног века трајања на основицу коју чини набавна вредност на почетку године, као и на основна средства која су стављена у употребу у току године.

Обрачун амортизације почиње од првог дана наредног месеца у односу на месец у којем је основно средство стављено у употребу, односно од када је расположиво за коришћење. Обрачун амортизације престаје када средство престаје да се признаје, односно када је већ у потпуности отписано, расходовано или на било који начин отуђено. Ако је преостала вредност безначајна или ако су корисни и физички век трајања средства блиски, па су очекивања да се на крају корисног века средство евентуално продаје само као отпад, не утврђује се преостала вредност.

За потребе обрачуна амортизације НПО у следећој табели дати су претпостављени оквирни корисни век трајања и распон стопа амортизација у зависности од врсте НПО. У зависности од специфичности конкретне НПО за свако појединачно средство се утврђује процењени корисни век и одговарајућа стопа амортизације уз уважавање свих релевантних фактора (очекивани интензитет коришћења, физичко и технолошко старење, законска ограничења итд).

Назив основног средства	Корисни век у годинама	Стопа у %
1. НЕКРЕТНИНЕ		
-грађевински објекти високоградње и нискоградње армиранобетонске конструкције	40-50	1,3–2,5
-објекти нискоградње с доњим стројем	25–33	2,6–5,0
-објекти високоградње и нискоградње дрвене конструкције	15-20	5,0-6,67
-остали грађевински објекти	10-20	5,0-10,0
2. ОПРЕМА		
-опрема (производна и преносна опрема и постројења)	5–20	5,0–20,0
-погонски и пословни инвентар (стројеви, алати, транспортна средства и уређаји)	5–10	10,0–20,0
-намештај, пословни инвентар у трговини и сл.	5-10	10,0–20,0
-канцеларијска опрема	4-10	10,0–25,0
-путничка моторна возила, возила на моторни погон и прикључни уређаји	5–8	12,5–20,0
-рачунарска опрема, телекомуникациона опрема	3–5	20,0–33,33

Ако постоји назнака да је од последњег годишњег датума извештавања дошло до значајне промене очекивања Предузећа у погледу начина трошења будуће економске користи од средства, Предузеће треба да провери садашњи метод амортизације и, ако се тренутна очекивања разликују, да промени метод амортизације како би одразио нови начин. Предузеће рачуноводствено обухвата ту промену као промену рачуноводствене процене.

3.2.3. Финансијски инструменти

а) Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха

Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха су финансијска средства која се држе ради трговања. Финансијско средство се класификује у ову категорију уколико је прибављено првенствено ради продаје у кратком року. Деривати се такође класификују као средства која се држе ради трговања, осим ако су одређени као инструмент заштите од ризика. Средства у овој категорији су класификована као текућа средства. На дан 31. децембар 2017. године Предузеће нема финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промене исказују у билансу успеха.

б) Зајмови и потраживања

Зајмови и потраживања представљају недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која не котирају ни на једном активном тржишту. Укључују се у текућа средства, осим уколико су им рокови доспећа дужи од 12 месеци након датума биланса стања. У том случају се класификују као

дугорочна средства. У билансу стања Предузећа зајмови и потраживања обухватају “потраживања од продаје и друга потраживања” и “готовину и готовинске еквиваленте.”

Дугорочна потраживања

Дугорочна потраживања су потраживања са роком доспелости дужим од 12 месеци после извештајног периода. Дугорочна потраживања обухватају: потраживања од матичних и зависних правних лица; потраживања од осталих повезаних правних лица, потраживања по основу продаје на робни кредит, потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу, потраживања по основу јемстава, сумњива и спорна потраживања са процењеним роком наплате дужим од годину дана и остала дугорочна потраживања, као и њихова исправка вредности по основу обезвређења, која се одмерава у складу са Одељком 11, Одељком 12 и Одељком 27. Сумњива и спорна потраживања обухватају дугорочна потраживања у судском спору и сумњива потраживања са роком доспелости дужим од 12 месеци после извештајног периода. Судски спор траје најмање 12 месеци и третирају се као дугорочна потраживања.

Код сумњивих потраживања се процењује период наплате, па се у случају да је рок наплате дужи од године, прекњижавају на дугорочна потраживања. Са застарелошћу потраживања престаје право на то да се захтева испуњење одређене обавезе.

За потраживања застарелост почиње од првог дана након временског периода када је поверилац имао право да захтева испуњење обавезе (доспело потраживање). Код потраживања и обавеза за које је уговором прописан другачији рок за плаћање, постоји могућност да се променама уговореног рока плаћања (анексом уговора) промени и рок од којег почиње да тече застарелост. Са Законом о облигационим односима су прописани рокови застарелости за одређена потраживања и обавезе. Ако Законом није одређен другачији рок примењује се општи рок застарелости од 10 година.

Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје обухватају сва потраживања за продате производе и услуге у земљи и иностранству. Потраживања од купаца која се мере по вредности из фактуре, ситуације, односно друге исправе у којој је обрачунато потраживање. За вредност потраживања исказану у страној валути врши се прерачунавање по курсу важећем на дан трансакције (Напомена 3.5.). Исправка вредности се врши приликом састављања финансијских извештаја за сва потраживања код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 60 дана, на предлог стручних служби које су процениле да је наплата потраживања неизвесна. Предузеће ненаплатива потраживања искњижава из евиденције на основу судске одлуке или на основу одлуке директора.

Готовински еквиваленти и готовина

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни, депозите по виђењу код банака, друга краткорочна високо ликвидна улагања са првобитним роком доспећа до три месеца или краће и прекорачења по текућем рачуну. Прекорачења по текућем рачуну укључена су у обавезе по кредитима у оквиру текућих обавеза, у билансу стања.

ц) Признавање и мерење

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства која се не исказују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха. Финансијска средства која се воде по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха иницијално се признају по фер вредности, а трансакциони трошкови терете трошкове пословања у билансу успеха. Финансијска средства се не признају по истеку права на новчани прилив од финансијског средства или ако је то право пренето и Предузеће је у суштини пренело све ризике и користи од власништва над средствима. Финансијска средства расположива за продају и финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха, се након иницијалног признавања, исказују по фер вредности. Зајмови, потраживања и улагања која се држе до доспећа се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности прилива, без насталих трансакционих трошкова. У наредним периодима обавезе по кредитима се исказују по амортизованој вредности; све разлике између оствареног прилива (умањеног за трансакционе трошкове) и износа отплата, признају се у билансу успеха у периоду коришћења кредита применом методе ефективне каматне стопе. Обавезе по кредитима се класификују као текуће обавезе, осим уколико Предузеће нема безусловно право да одложи измирење обавеза за најмање 12 месеци након датума биланса стања.

Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима се вреднују по номиналној вредности.

3.2.4. Залихе

Залихе се вреднују по нижој од цене коштања и нето продајне вредности. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове пројектовања, утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). За утврђивање трошкова који улазе у вредност залиха готових производа и недовршене производње користи се метод радних налога, код појединачне производње и код производње за познатог купца, и метод процеса, при чему се утврђују укупни трошкови једне фазе производње за све производне јединице. Она искључује трошкове позајмљивања. Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје. Уколико је нето продајна вредност залиха недовршене производње и готових производа нижа од њихове цене коштања, врши се делимичан отпис до нето продајне вредности.

Залихе робе мере се по набавној вредности коју чини фактурна цена добављача, увозне дажбине и други порези (осим оних које Предузеће може накнадно да поврати од пореских власти), трошкови превоза, манипулативни трошкови и други трошкови који се могу директно приписати стицању залиха робе.

Када се залихе продају, Предузеће треба да призна књиговодствену вредност тих залиха као расход у периоду у коме признаје и приход повезан са њима.

Ситан инвентар се отписује у целости приликом стављања у употребу.

3.2.5. Потенцијалне обавезе и потенцијална имовина

Потенцијална обавеза је могућа али неизвесна обавеза, или садашња обавеза која није призната зато што не задовољава услов да буде призната као обавеза. Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у Напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала. У оквиру потенцијалних обавеза предузеће обелодањује потенцијалне обавезе по основу судских спорова, датих јемстава, гаранција итд.

Предузеће не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у Напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

Предузеће треба да обелодани за сваку класу потенцијалних обавеза на датум извештавања, кратак опис природе потенцијалне обавезе и када је изводљиво:

- Процену њеног финансијског ефекта;
- Назнаку неизвесности у вези са износом и временом тих одлива;
- Износ сваког очекиваног рефундирања.

Ако је неизводљиво извршити једно или више ових обелодањивања, та чињеница треба да се наведе у Напоменама.

Када је прилив економских користи вероватан, али није сигуран, ентитет треба да обелодани опис природе потенцијалне имовине на крају извештајног периода и када је изводљиво то урадити без прекомерних трошкова и напора. Ако је неизводљиво извршити ово обелодањивање у Напоменама уз финансијске извештаје.

3.2.6. Пензијске и остале накнаде

Предузеће зарачунава и плаћа доприносе за пензионо и здравствено осигурање и доприносе за осигурање од незапослености по стопама утврђеним законом, у корист одговарајућих државних фондова, на бази бруто зараде запослених. Сви трошкови доприноса признају се у билансу успеха у периоду на који се односе. Предузеће нема додатних обавеза за накнаде запосленима по овом основу.

У складу са Законом о раду¹⁹ и Појединачним колективним уговором о раду, Предузеће је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију у висини две просечне зараде у Републици. Предузеће није извршило актуарску процену садашње вредности ове законске обавезе у складу са захтевима.

¹⁹ „Службени гласник РС” број 24/2005, 61/2005, 54/2009 и 32/2013, 75/2014

3.2.7. Текући и одложени порези

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Предузеће послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се обрачунава у пуном износу, коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата. Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази до датума биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложене пореске обавезе и средства Предузеће треба да призна:

- одложену пореску обавезу за све привремене разлике за које се очекује да ће повећати опорезиви добитак у будућности;
- Одложена пореска средства за све привремене разлике за које се очекује да ће умањивати опорезиви добитак у будућности;
- Одложена пореска средства за пренете неискоришћене пореске губитке и неискоришћени порески кредит.

Изузеци:

- Предузеће не треба да призна одложена пореска средства или обавезе за привремене разлике повезане са неисплаћеном добити из иностраних зависних ентитета, огранака, придружених ентитета и заједничких подухвата у обиму у коме је учешће суштински трајно, осим ако је очигледно да ће привремене разлике бити укинуге у будућности;

- Предузеће не треба да призна одложену пореску обавезу за привремене разлике повезане са почетним признавањем гудвила.

Одложени порез на добит се утврђује из привремених разлика насталих на улагањима у зависна и придружена Предузећа, осим у случају када синхронизацију поништења привремених разлика контролише Предузеће и где је вероватно да се привремене разлике неће поништити у догледној будућности.

Порески прописи Републике Србије признају све позиције Биланса стања у износива исказаним у складу са МСФИ за МСП осим некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања за које се трошкови амортизације признају по посебним амортизационим стопама. Сходно томе, одложени порески ефекти су признати на разлику између амортизације обрачунате у складу са политиком обелодањивања у Напомени 3.2.2. и амортизације коју признају порески прописи.

Порески расход (порески приход) је укупан износ укључен у одређивање нето добитка или губитка периода, у вези са текућим и одложеним порезом. У складу са Одељком 29 – Порез на добитак, за износ пореског расхода умањује се рачуноводствена добит, док се за износ пореског прихода рачуноводствена добит увећава, што значи да директно утичу на утврђивање износа нето добити која остаје за расподелу.

3.2.8. Преглед значајнијих рачуноводствених процена

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентирани вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања неизвесности на датум биланса стања који представљају значајан ризик на материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

Амортизација и стопе амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку трајања некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње Предузеће процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

Исправка вредности потраживања

Исправка вредности потраживања се врши на основу процене руководства засноване на анализи потраживања од купаца, историјских отписа, кредитних способности купаца и на анализи промена у условима продаје. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама.

Исправка вредности залиха

Исправка вредности залиха се врши на основу процене њихове нето продајне цене на тржишту. Једном годишње Предузеће процењује оправданост висине исправке вредности залиха на основу тренутних предвиђања.

Фер вредност

Фер вредност одговарајућих финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Предузеће примењује професионално расуђивање приликом избора одговарајућих метода и претпоставки. Пословна политика Предузећа је да обелодани информације о фер вредности активе и пасиве за које постоје званичне тржишне информације и када се фер вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога фер вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Управа Предузећа врши процену ризика, и у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку

вредности. По мишљењу руководства Предузећа, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

4. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА

4.1. Финансијско управљање и контрола

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору²⁰ (удаљњем тексту Правилник) прописују се заједнички критеријуми и стандарди за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле код корисника јавних средстава (у даљем тексту Предузећа).

Финансијско управљање и контрола је свеобухватан систем интерних контрола, који се спроводи политикама, процедурама и активностима које успоставља руководилац Предузећа, са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће се циљеви Предузећа остварити кроз:

- пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
- потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;
- добро финансијско управљање и
- заштиту средстава и података (информација).

Финансијско управљање и контрола обухваћена је кроз: контролно окружење, процену ризика, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникације и праћење и процену система.

Контролно окружење

За оптимално функционисање система интерних контрола битно је функционисање свих компоненти контролног окружења које обухвата: лични и професионални интегритет и етичке вредности руководства и свих запослених код Предузећа, руковођење и начин управљања, одређивање циљева, организациона структура, успостављање поделе одговорности и овлашћења, хијерархију и јасна правила, обавезе, права и нивои извештавања, политика и пракса управљања људским ресурсима и компетентност запослених. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју улогу имају и сви запослени.

Процена ризика

Процена ризика је поступак идентификовања и анализе релевантних ризика по испуњење циљева Предузећа и одређивање одговарајуће реакције руководства. Она подразумева идентификовање ризика, оцену ризика, процену „апетита за ризике“ (који је то обим ризика за који је Предузеће припремљено) и планиране мере као одговор на идентификоване ризике. Управљање ризиком из чл. 6. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору обухвата све поступке и радње који се обављају код Предузећа, у циљу стварања услова за

²⁰ „Службени гласник РС”, бр. 99/2011 и 106/2013

редовно и ефикасно извршавање планских задатака који су утврђени Планом пословања (доношење и праћење извршавања динамичких планова реализације, праћење реализације уговорених послова, праћење остваривања планираних прихода и расхода, прилива и одлива средстава и слично).

Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем планираних активности, задатака и програма. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане. Контролне активности се спроводе у целој организацији, на свим нивоима и на свим функцијама. Оне обухватају широк дијапазон активности за детекцију и превенцију, које су прилично разнолике попут: процедуре за ауторизацију и одобрење; расподела дужности (ауторизација, обрада, евидентирање, контрола); контроле над приступом ресурсима и евиденцијама; верификације; усклађеност; контрола оперативног учинка; контрола пословања, процеса и активности; надзор (додела дужности, контрола, одобрење, упутства и обука). Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације с циљем да се утврди и елиминишу њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду. Предузеће би требало да успостави адекватну равнотежу између контролних активности за детекцију и превенцију.

Информисање и комуникације

Информисање и комуникација су суштински значајни за разумевање свих циљева интерне контроле. Предуслов за поуздано и релевантно информисање јесу благовремене евиденције и правилна класификација трансакција и догађаја. Одговарајуће информације треба да буду идентификоване, обухваћене и саопштене у одређеној форми и року како би запослени могли да спроведу своје интерне контроле. Стога систем интерне контроле као такав и све трансакције и значајни догађаји треба да буду потпуно документовани. На способност руководства да донесе праве одлуке утиче квалитет информација, што подразумева да оне треба да буду одговарајуће, благовремене, актуелне, тачне и доступне. Информисање и комуникација су суштински значајни за испуњење свих циљева интерне контроле. У великом броју случајева, одређене информације се морају предочити и комуникација мора да постоји да би се испоштовали закони и други прописи. Ефективна комуникација треба да се одвија кроз целу организацију, све њене компоненте и целокупну структуру, у свим смеровима: одозго на доле и одоздо на горе, вертикално и хоризонтално. Сви запослени треба да добију јасну поруку од руководства да треба озбиљно да схвате контролне одговорности. Они треба да разумеју своју улогу у систему интерне контроле и на који начин су њихове личне активности повезане са радом других. Такође, треба да постоји ефективна комуникација са свим екстерним партнерима.

Праћење и процена система

Предузеће је у обавези да прати и процењује систем финансијског управљања и контроле како би се проценио квалитет учинка система током времена. Праћење се спроводи применом рутинских активности или одвојених евалуација или и једних и других у комбинацији. Праћење подразумева надгледање и контролу са циљем отклањања грешака, те његовог побољшања и повећања ефикасности, а спроводи се текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Успостављени систем финансијског управљања и контроле Предузећа

Руководство Предузећа је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефикасности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле.

Систем финансијског управљања и контроле Предузећа обухвата организациону структуру Предузећа и појединачне атрибуте свих запослених, укључујући њихов интегритет, етичност и стручност, управљање ризиком пословања, одговарајуће контролне активности, информационе и комуникационе системе, на основу којих руководство Предузећа доноси своје одлуке, које се даље преносе на запослене, као и редовно проверавање интерних контрола у циљу обезбеђења њихове ефикасности.

Предузеће је организовано као јединствена целина са организационим деловима утврђеним Правилником о организацији и систематизацији послова, број 02-463/2016 од 31. августа 2016. године.

У складу са овим правилником, рад и пословање Предузећа организовани су у оквиру три (3) сектора (општи и заједнички послови, комунални послови и комерцијални послови), са службама и одељењима, као њиховим ужим организационим деловима.

Управљање Предузећем врши директор, самостално или преко извршног директора. Извршни директор може самостално вршити управљање службама у оквиру својих надлежности, а ван својих надлежности када су у питању послови поверени од стране директора и у случају хитности. Управљање сектором за опште и заједничке послове врши руководилац сектора, који обавља и послове шефа рачуноводства. Управљање сектором за комуналне послове и сектором за комерцијалне послове врши извршни директор. Управљање службама врше пословође служби.

Директор Предузећа је 31. августа 2016. године донео Правилник о организацији и систематизацији послова у Предузећу, којим је уређена организациона структура и подела послова између организационих јединица, опис послова, као и услови за обављање тих послова.

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, који је потписан од стране директора 12. јула 2016. године, дефинисана је организација рачуноводства, интерни рачуноводствени контролни поступци, рачуноводствене политике за признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, утврђена упутства за усвајање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, одређена лица која су одговорна за законитост и исправност настанка

пословне промене, састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промени.

Функционисање система финансијског управљања и контроле Предузећа

На основу извршене анализе усвојених аката од стране Предузећа, њихове усклађености и примене, као и анализе других сегмената контролног окружења, утврђено је да Предузеће није у потпуности успоставило процедуре управљања пословним ризицима на начин како је то предвиђено Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору. У поступку ревизије је утврђена мањкавост у примени донетих интерних аката, за одређене рачуноводствене области, које су, са аспекта величене ангажовања ресурса Предузећа, материјално значајне.

Налаз: (1) Утврђена је мањкавост, односно недоследност у примени интерних аката као што је Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама приликом евидентирања и процене вредности одређених билансних позиција, као и недовољност писаних процедура за пословне активности које проузрокују или би могле проузроковати расходе у Предузећу, као што су:

- у књизи основних средстава, као помоћној књизи, нису евидентирана земљишта, која су исказана у билансу стања, а Предузеће не поседује податке на основу којих би се идентификовало о којем земљишту се ради, нити којој катастарској општини припада (Напомена 6.1.2.1.);
- не врши преиспитивање корисног века употребе основних средстава, иако има знатан део средстава који немају садашњу вредност (Напомена 6.1.2.3.);
- не врши процену ненаплаћених потраживања у складу са донетом рачуноводственом политиком (Напомена 6.1.6.);
- Предузеће није, правилником или на други начин уредило организацију магацинског пословања, пријем и излаз залиха, документа која прате улаз и излаз залиха, као и контролу утрошка залиха (Напомена 6.1.5.1.);
- није Правилником или другим писаним процедурама уредило правила руковања готовим новцем, као ни процедуре готовинске наплате закупа пијачни тезги и пијачарине (6.2.1.2.);
- није писаним процедурама уредило начин коришћења моторних возила и унутрашњу контролу безбедности саобраћаја, као ни вођење путних налога, евиденцију и контроли потрошње горива и друго (Напомена 6.2.2.4.);
- није нормативно уредило, правилником или другим нормативним актом, начин коришћења мобилних телефона иако у употреби има знатан број мобилних телефона (Напомена 6.2.2.6.);
- није нормативно уредило шта се сматра трошковима репрезентације, овлашћења у вези са употребом средстава на име трошкова репрезентације, као и сврху коришћења средстава репрезентације од стране запослених у Предузећу (Напомена 6.2.2.9.);
- нема дефинисан систем контроле јавних набавки нити је одредило лице које ће пратити ток и реализацију поступка јавних набавки (Напомена 7.).

(2) У поступку ревизије није нам документован начин и у ком обиму руководство Предузећа врши процену ризика, који утичу на Предузеће у остварењу планираних појединачних циљева.

(3) Предузеће не доставља Годишње извештај о систему финансијског управљања и контроле, Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију, што није у складу са чланом 13. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Ризик: Ефикасан систем интерне контроле треба да превентивно омогући Предузећу настанак или деловање неповољних догађаја, који повећавају ризик настајања грешака, а за последицу имају повећање трошкова или необјективно информисање корисника финансијских извештаја. Такође, накнадне, корективне контроле, након завршетка пословних трансакција, које откривају деловање одређених неправилности, грешке или друге облике настале деформације, имају за циљ да се утврди и елиминишу негативне последице.

Препорука број 2: Препоручује се Предузећу да у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле успостави одговарајући систем финансијског управљања и контроле, с акцентом на следећим мерама:

- Усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени и

- Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да усвоји: 1) процедуре за ауторизацију и одобравање; 2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; 3) систем дуплог потписа у коме ни једна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца Предузећа и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица, 4) правила за приступ средствима и информацијама; 5) претходну проверу законитости коју спроводи овлашћено лице које одреди руководилац Предузећа; 6) процедуре потпуног, исправног, тачног и благовременог књижења свих трансакција; 7) извештавање и преглед активности - процену ефективности и ефикасности трансакција; 8) надгледање процедура 9) правила документовања свих трансакција и послова везаних за активност Предузећа.

4.2. Интерна ревизија

Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²¹ прописује заједничке критеријуме за организовање и стандарде и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе уређује послове интерне ревизије код корисника јавних средстава.

²¹ „Службени гласник РС”, бр. 99/2011 и 106/2013

Налаз: Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Ризик: Неуспостављање интерне ревизије има за последицу непостојање независне активности која је усмерена у правцу процене постојања и адекватности функционисања система интерних контрола, процеса управљања ризиком, усклађености пословања са законском, професионалном и интерном регулативом, оцене ефикасности, ефективности и економичности пословања, као и заштите средстава и података унутар Предузећа.

Препорука број 3: Препоручује се Предузећу да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

5. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА

Ради ефикаснијег и бољег управљања ресурсима јавних предузећа и привредних друштава са државним капиталом, који обављају делатност од општег интереса, Скупштина Републике Србије је усвојила Закон о јавним предузећима²² у којем је између осталог обавезала јавна предузећа и друштва капитала да доносе Програме пословања, односно да врше планирање на основу расположивих ресурса предузећа и прате реализацију усвојених програма пословања.

У том смислу је Влада Републике Србије Закључком 05 Број: 023-10876/2016, од 17. новембра 2016. године, дала Смернице за израду годишњих програма пословања за 2017. годину односно трогодишњих програма пословања за период 2017. - 2019. године. Смерницама се обавезују корисници јавних средстава, да у припреми годишњих програма пословања за 2017. годину, полазе од циљева и смерница економске и фискалне политике Владе, као и да изврше свеобухватну анализу пословања за 2016. годину како би годишњи програм пословања за 2017. годину, односно трогодишњи програми пословања за период 2017. – 2019. године, планирали на реалним основама.

Предузеће је у складу са чланом 63. Закона о јавним предузећима, достављало тромесечне извештаје о реализацији годишњег програма пословања надлежном органу Оснивача.

Налаз: Програм пословања за 2017. годину Предузеће није донело у року односно до 1. децембра 2016. године, што није у складу са чланом 59. став 5. Закона о јавним предузећима. Наиме, Надзорни одбор Предузећа је тек 20. јануара 2017. године, донео Програм пословања за 2017. годину, на који је Скупштина општине Бач дала сагласност 31. јануара 2017. године.²³

У поступку ревизије је утврђено да:

- у Програму пословања за 2017. годину, нису предвиђени критеријуми за коришћење средстава за помоћ, спортске активности, рекламу, пропаганду и репрезентацију што није у складу са чланом 60. став 1. тачка 7. Закона о јавним предузећима.

²² „Службени гласник РС”, бр. 15/2016

²³ „Службени лист Општине Бач“, број 35/2016

Ризик: Припрема и доношење Програма пословања, у складу са Законом о јавним предузећима, смерницама Владе Републике Србије и утврђеним правилима у актима Предузећа, смањује ризик ненаменског трошења и омогућује Предузећу ефикасније управљање планираним средствима.

Препорука број 4: Препоручује се Предузећу да Програме пословања доноси на време у складу са Законом о јавним предузећима, смерницама Владе Републике Србије и утврђеним правилима у актима Предузећа. Такође, се препоручује да у Програму пословања утврди критеријуме за коришћење средстава за помоћ, спортске активности, рекламу, пропаганду и репрезентацију.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

Финансијски извештаји за 2017. годину усвојени су од стране Надзорног одбора Предузећа, Одлуком о усвајању годишњег финансијског Јавног комуналног предузећа „Тврђава“ Бач, за 2017. годину број 02-185/2018-2 од 21. јуна 2018. године.

6.1. БИЛАНС СТАЊА

Директор Предузећа је 20. децембра 2017. године донео Одлуку о образовању комисије за попис имовине и обавеза ЈКП „Тврђава“ са стањем на дан 31. децембар 2017. године. Планом рада су дефинисани послови које комисија за попис обавља, период вршења пописа, као и припремне радње које су дужни да обаве одговорни руководиоци материјалних вредности.

Пописна комисија је 15. јануара 2018. године сачинила Извештај о извршеном попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2017. године. Извештај о попису је усвојен на седници Надзорног одбора одржаној дана 31. јануара 2018. године.

6.1.1. Нематеријална имовина

Промене на нематеријалној имовини су дате следећом табелом:

-у хиљадама динара-

ОПИС	Софтвери
Набавна вредност	
Стање 1. јануара 2017. године	273
Нове набавке у текућој години	-
Стање 31. децембра 2017. године	273
Исправка вредности	
Стање 1. јануара 2017. године	27
Амортизација за 2017. годину	28
Стање 31. децембра 2017. године	55
Садашња вредност	
31. децембра 2017. године	218
31. децембра 2016. године	246

Нематеријалну имовину у износу од 218 хиљада динара чини нематеријално улагање у рачунарски софтвер.

6.1.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема исказане у билансу стања на дан биланса чине:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2017. године	31.децембар 2016. године
Земљиште	265	265
Грађевински објекти	145.747	148.045
Постројења и опрема	23.892	29.510
Инвестиционе некретнине	184	201
Некретнине, постројења и опрема у припреми	-	435
Укупно:	170.088	178.456

Промене на некретнима, постројењу и опреми

-у хиљадама динара-

ОПИС	Земљиште	Грађевин. објекти	Постројења и опрема	Инвестиционе некретнине	Некретнине, постројење и опрема у припреми	Укупно некретнине, постројења и опрема
Набавна вредност						
Стање 1. јануара 2017. године	265	263.642	71.202	2.215	435	337.759
Нове набавке и обрачун аванса	-	7.301	456			7.757
Пренос са припреме			435		(435)	0
Расходовање и обрачун аванса	-	(2.404)	(833)		-	(3.237)
Стање 31. децембра 2017. год.	265	268.539	71.260	2.215	0	342.279
Исправка вредности						
Стање 1. јануара 2017. године	-	115.596	41.693	2.014	-	159.303
Амортизација за 2017. годину	-	7.665	6.507	18	-	14.190
Расходовање (отпис)	-	(469)	(833)		-	(1.302)
Стање 31. децембра 2016. год.	-	122.792	990.036	2.032	-	172.191
Садашња вредност						
31. децембра 2017. године	265	145.747	23.892	183	0	170.088
31. децембра 2016. године	265	148.046	29.509	201	435	178.456

6.1.2.1. Земљиште

Предузеће је у пословним књигама на рачуну некретнина, постројења и опреме исказало вредност пољопривредног и грађевинског земљишта у износу од 265 хиљада динара и то пољопривредног земљишта у износу од 212 хиљада динара и грађевинског земљишта у износу од 53 хиљаде динара.

Налаз: У књизи основних средстава, као помоћној књизи, нису евидентирана пољопривредна и грађевинска земљишта, а Предузеће не поседује податке на основу којих би се идентификовало о којем земљишту се ради, нити којој катастарској општини припада. У поступку ревизије нису пружени докази на основу којих је Предузеће извршило књижење земљишта у главној књизи, односно финансијском књиговодству из којег су подаци пренети у биланс стања на дан 31. децембар 2017. године.

Ризик: Непоседовање доказа на основу којег је извршено књижење пословног догађаја ствара ризик од нетачног приказивања финансијског положаја Предузећа.

Препорука број 5: Препоручује се Предузећу да утврди правни основ на основу којег је извршено евидентирање земљишта у својим пословним књигама.

6.1.2.2. Грађевински објекти

Садашња вредност грађевинских објеката на дан 31. децембар 2017. године износи 145.747 хиљада динара, а чине их:

Назив	31.децембар 2017. године
Водоводна мрежа и бунари са пратећим објектима	76.466
Пословне зграде	11.868
Еко чесме	5.496
Остале зграде	7.889
Канализациона мрежа	44.028
Укупно:	145.747

Предузеће је у пословним књигама евидентирало водоводну мрежу и бунаре са пратећим објектима у износу од 76.466 хиљада динара.

Водоводна мрежа је евидентирана у пословним књигама предузећа и чини је мрежа у насељима Бач, Бођани, Плавна, Банатско Ново Село, Селенча и Вајска.

Према презентованим подацима, у пословним књигама Предузећа је евидентирана водоводна мрежа у дужини од 125.348 метара коју чини мрежа изграђена сопственим средствима или пренета на управљање од стране месних заједница општине Бач, почев од 1966. године.

Осим тога Предузеће користи и водоводну мрежу у дужини од 17.333 метра која је изграђена од стране општине Бач као инвеститора и не налази се евидентирана у пословним књигама Предузећа.

Чланом 11. Закона о јавној својини прописано је да су мреже добро од општег интереса и да се мрежа којом се обавља привредна делатност пружања услуга од стране правних лица основаних од носилаца јавне својине, налази у јавној својини. Чланом 21. став 1. Закона о јавној својини прописано је да јавно предузеће, друштво

капитала чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе и њихова зависна друштва, која обављају делатност од општег интереса, користе непокретности које им нису уложене у капитал, а на основу посебног закона, оснивачког акта или уговора закљученог са оснивачем.

Поједине објекте који се налазе у пословним књигама Предузећу је ЈП „Дирекција за изградњу општине Бач“ пренела на коришћење и управљање, по основу закључених уговора од 31. децембра 2004. године, односно 31. децембра 2009. године.

Водоводна и канализациона мрежа која је евидентирана у пословним књигама и која се користи у обављању делатности снабдевања корисника водом за пиће, и одвођењем отпадних вода, у смислу члана 11. став 3. Закона о јавној својини, представља добро општег интереса у јавној својини.

Повећање вредности грађевинских објеката у укупном износу од 7.301 хиљада динара, односи се на повећање вредности пословних зграда по основу сопствених учинака. Радови су извршени на два објекта и то на пословној згради у улици Маршала Тита 73 и ЈНА 68. Пратећа документација која је саставни део обрачуна, садржи радне налоге и вредносну калкулацију по изведеним радовима.

6.1.2.2.1. Евиденција непокретности (НЕП обрасци)

Налаз: Предузеће је у својим пословним књигама евидентирало непокретности које се у катастарским књигама воде као непокретности у јавној својини. За предметне непокретности које користи у раду, Предузеће није у 2017. години и ранијим годинама, у складу са чланом 64. Закона о јавној својини водило евиденцију, нити је Републичкој дирекцији за имовину, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе, у складу и чланом 7. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини²⁴ достављало наведене податке.

Ризик: Непријављивање података о непокретностима Републичкој дирекцији за имовину, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе Предузеће поступа супротно донетој уредби и ствара ризик лошег управљања непокретностима на територији своје локалне самоуправе.

Препорука број 6: Препоручује се Предузећу да надлежном органу достави податке о стању и променама на непокретностима које користи у складу са Уредбом о евиденцији непокретности у јавној својини.

6.1.2.3. Постројења и опрема

Постројења и опрема исказани су на дан 31. децембар 2017. године у пословним књигама Предузећа у износу од 23.892 хиљада динара како је приказано у следећој табели:

Назив	-у хиљадама динара- 31.децембар 2017. године
Средства друмског саобраћаја и везе	18.317
Машине и крупан алат	5.152
Рачунари и пратећа опрема	238
Намештај	87

²⁴ „Службени гласник РС“, број 70/2014, 19/2015, 83/2015 и 13/2017)

Средства везе - телефони	86
Остала опрема	12
Укупно:	23.892

Предузеће је у току 2017. године набавило опреме у укупној вредности од 891 хиљаде динара.

Повећање вредности опреме у износу од 435 хиљада динара се односи на вредност утопних бунарских пумпи пренетих у употребу са рачуна некретнине, постројења и опрема у припреми, док се остатак од 456 хиљада динара у највећем делу односи на набавку једног половног теретног возила и канцеларијске опреме.

Налаз: Предузеће има у употреби 229 појединачне ставке опреме, од којих су 134 ставки у потпуности амортизоване (58% од укупног броја ставки), односно чија је набавна вредност у износу од 26.933 једнака исправци вредности.

Предузеће није на крају извештајног периода у 2017. години као ни у претходном периоду, вршило преиспитивање корисног века употребе за наведена средства у складу са параграфом 17.19. одељак 17 Некретнине, постројења и опрема МСФИ за МСП и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, те није прилагодило стопе амортизације новим околностима. На тај начин, Предузеће није реално исказало вредност опреме у пословним књигама, нити је у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданио разлоге одступања од општих рачуноводствених начела, што није у складу са чланом 19. став 1. тачка 2. и 3. и став 2. Закона о рачуноводству. Није било могуће утврдити ефекат наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2017. годину.

Ризик: Примена прихваћених стандарда МСФИ за МСП у погледу вредновања некретнина, постројења и опреме, омогућују Предузећу реалније приказивање резултата пословања и финансијског положаја Предузећа, што смањује ризик од погрешног закључка корисника финансијских извештаја.

Препорука број 7: Препоручује се Предузећу да преиспита корисни век употребе вредности опреме која се налази у употреби, а нема исказану садашњу вредност и прилагоди стопе амортизације новим околностима, те у складу са тим изврши потребне корекције у пословним књигама.

6.1.2.4 Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине, у пословним књигама Предузећа исказане у износу од 184 хиљада динара се односе на циглану и уљни трафо.

Према изјави одговорних у Предузећу и приказаној документацији циглана није у функцији, а 2011. године је извршена провала од стране НН лица и том приликом је уништен трансформатор.

Предузеће је Министарству унутрашњих послова Републике Србије ОУП Бач доставило Одштетни захтев од 25. маја 2011. године у којем је наведено да би набавна вредност поновне уградње трансформатора износила укупно 440 хиљада динара. Трансформатор није замењен, а циглана којој је служио трансформатор није у функцији.

Налаз: Инвестиционе некретнине које су евидентирани у пословним књигама Предузећа нису у функцији и не доносе никакву корист Предузећу, па се у смислу МСФИ за МСП параграф 16.2 Одељка 16 Инвестиционе некретнине не могу приказивати као Инвестиционе некретнине.

Ризик: Примена усвојених стандарда финансијског извештавања омогућују Предузећу евидентирање имовине и обавеза који реално приказују резултате пословања и финансијски положај Предузећа, што смањује ризик од погрешних закључака корисника финансијских извештаја.

Препорука број 8: Препоручује се Предузећу да Инвестиционе некретнине, које су евидентирани у пословним књигама Предузећа, прекњижи у складу са њиховим статусом, а у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике²⁵ као грађевинске објекте ван употребе.

6.1.3. Дугорочна потраживања

Дугорочна потраживања у износу од 255 хиљада динара се односе на спорна и сумњива потраживања, која су настала по основу извршених услуга у ранијем периоду. Ова потраживања нису наплаћена у року доспећа, због чега су прекњижена у оквиру дугорочних потраживања. По изјави одговорних у Предузећу, потраживања се у целости односе на потраживање према Епархији Бачкој по рачунима из 2005. и 2006. године.

Налаз: У поступку ревизије Предузеће није доставило документацију (фактуре, отпремнице, налоге), на основу које би се потврдило у којем периоду и по ком основу су настала предметна потраживања. Такође, нема доказа на који начин и којим мерама је Предузеће покушало наплату ових потраживања, а нити има доказа да је вршена процена извесности наплате истих.

Ризик: Непредузимањем мера наплате потраживања ствара се ризик од застаре потраживања и немогућности њихове наплате.

Препорука број 9: Препоручује се Предузећу да у складу са документацијом коју поседује, преиспита могућност наплате сумњивих и спорних потраживања и да у складу са тим, а ради правилнијег евидентирања прибави одлуку органа управљања и изврши одговарајућа књижења.

6.1.4. Одложена пореска средства

Одложена пореска средства на дан 31. децембар 2017. године исказана су у износу од 4.199 хиљада динара.

Промене на одложеним пореским средствима у току 2017. године биле су следеће:

Позиција	- у хиљадама динара- 2017. година
Стање на дан 1.1.2017. године	4.283
Смањење на основу утврђених привремених разлика	84
Стање на дан 31.12.2017. године	4.199

²⁵ „Службени гласник РС“ бр. 95/14

У обрачуну привремених разлика, Предузеће је приказало да је књиговодствена вредност сталних средстава, која подлежу амортизацији мања од њихове пореске основице за 27.993 хиљада динара. На износ привремене разлике, применом стопе пореза на добит правних лица у висини од 15% утврђен је износ одложених пореских средстава.

Налаз: Према пословним књигама Предузећа, одложена пореска средства у износу од 4.199 хиљада динара су утврђена у већем износу за 3.703 хиљада динара. Приликом обрачуна одложених пореских средстава на дан 31. децембар 2017. године, погрешно су узете неотписане вредности по пореским прописима и неотписане вредности по рачуноводственим прописима. Садашња, односно неотписана вредност за прву групу средстава по пореском билансу (грађевински објекти) износе 145.930 хиљада динара, а Предузеће је, приликом утврђивања привремених разлика укључило износ од 170.878 хиљада динара. Такође, у неотписану вредност по рачуноводственим прописима укључена је вредност земљишта, које не подлеже обрачуну амортизује, по основу којег не могу настати привремене разлике.

Ревизијом је утврђено да неотписана вредност по пореским прописима у односу на неотписану вредност засновану на рачуноводственим прописима је већа за износ од 3.703 хиљада динара. Применом пореске стопе пореза на добит у висини од 15% на износ утврђене привремене разлике добије се износ од 496 хиљада динара, који представља одложена пореска средства на дан 31. децембар 2017. године.

Ризик: Правилна примена МСФИ за МСП омогућује Предузећу да реално искаже финансијски положај и резултате пословања, што смањује ризик од погрешних закључака корисника финансијских извештаја.

Препорука број 10: Препоручује се Предузећу да у складу са одељком 29 – Порез на добитак МСФИ за МСП, установи привремене разлике, те на основу истих утврди одложена пореска средства, односно одложене пореске обавезе.

6.1.5. Залихе

Залихе се односе на:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2017. године	31.децембар 2016. године
Материјал, резервни делови,	2.202	2.436
Роба у промету на мало	493	248
Стална средства намењена продаји	842	544
Укупно:	3.537	3.228

Попис залиха извршен је на дан 31. децембар 2017. године, о чему је састављен извештај пописне комисије, који је усвојио Надзорни одбор предузећа Одлуком од 15. јануара 2018. године.

Налаз: У пословним књигама Предузећа исказане су залихе материјала, у износу 2.202 хиљада динара. Приликом састављања финансијских извештаја за 2017. годину, Предузеће не врши процену нето надокнадиве вредности залиха материјала, набављених у ранијем периоду, а које нису имале обрт у 2017. години. У поступку ревизије утврдили смо на основу аналитичких евиденција залиха материјала, да

Предузеће није вршило процену нето надокнадиве вредности за 196 ставки, односно врста материјала, чија је набавна вредност 1.529 хиљада динара. Евентуални ефекти неизвршене процене Предузеће би требало да евидентира на одговарајућим корективним рачунима залиха односно, рачунима исправке вредности у складу са захтевима МСФИ за МСП Одељак 13 - Залихе, параграф 13.19 Умањење вредности залиха.

Ризик: Правилна примена МСФИ за МСП, која се односи на вредновање залиха омогућује Предузећу да у билансу стања реалније исказује стање залиха, што умањује ризик од погрешног закључка корисника финансијских извештаја.

Препорука број 11: Препоручује се Предузећу да изврши процену нето надокнадиве вредности залиха материјала, резервних делова и робе које су набављене у ранијем периоду и нису имале обрт у 2017. години, а ефекте процене евидентира у складу са МСФИ за МСП Одељак 13 – Залихе.

6.1.5.1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар и роба

На дан 31. децембар 2017. године залихе материјала, резервних делова, алата и инвентара износе 2.202 хиљада динара и то:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2017. године
Материјал	2.147
Резервни делови	55
Укупно:	2.202

Материјал исказан у износу од 2.147 хиљада динара се односи на: водоводни материјал, грађевински материјал, електро материјал, уље и мазиво за аутобусе радне машине и друго. Залихе материјала се воде по набавним ценама, а излаз залиха се евидентира по просечним ценама. Пријем и издавање залиха материјала организовано је преко магацина који се налази у оквиру седишта Предузећа. Апликативни софтвер магацинског пословања је интегрисан са апликативним софтвером који се налази у седишту Предузећа. Приликом набавке залиха, магационер (рачунополагач) на основу пријемнице врши задужење магацина на основу које врши унос у магацинску картицу. На основу отпремнице од добављача у материјалном књиговодству евидентира се улаз залиха по количини, а пријемни документ (отпремница, рачун отпремница) доставља се у финансијско рачуноводство на даље књижење документа. По приспећу документа из магацина у материјално књиговодство евидентира се улаз залиха у финансијско рачуноводство и у главну књигу. Излаз залиха врши се на основу документа налог магацину да изда, требовања и отвореног радног налога, оверених од стране магационера и запосленог лица које је примило залихе.

Резервни делови исказани су у износу од 55 хиљада динара се односе на неуграђене резервне делове за радне машине, возила и слично.

Роба у промету на мало исказана је у износу 493 хиљаде динара и односи се на залихе робе у продавници погребне опреме.

Стална средства намењена продаји исказана су у износу 842 хиљаде динара, а односе се на гробнице које су намењене продаји.

Налаз: Предузеће нема усвојен Правилник, односно писане процедуре, којим би се уредила организација магацинског пословања, пријем и излаз залиха, документа која прате улаз и излаз залиха, као и контрола утрошка залиха.

Ризик: Управљање залихама, по унапред утврђеним процедурама обезбеђује контролу трошења залиха и смањују ризик од губитка и неовлашћеног, односно незаконитог коришћења залиха.

Препорука број 12: Препоручује се Предузећу да писаним процедурама уреди начин управљања залихама која обезбеђује контролу трошења залиха.

6.1.6. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје на дан биланса исказана су потраживања од купаца у земљи и то:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2017. године	31.децембар 2016. године
Купци у земљи	35.154	32.416
Исправка вредности потраживања	(13.572)	(10.935)
Укупно:	21.582	21.481

Потраживања по основу продаје купцима у земљи углавном се односе на потраживања за испоручену воду за пиће и извршене комуналне услуге.

Потраживања од купаца у земљи – физичка и правна лица на дан 31. децембар 2017. године исказана су у износу од 35.154 хиљада динара, а обухватају потраживања од физичких лица у земљи у износу од 28.929 хиљада динара, и потраживања од правних лица у износу од 6.225 хиљада динара. Потраживања од физичких лица се односе на потраживања за испоручену воду у износу од 15.352 хиљаде динара, за изношење смећа, 8.038 хиљада динара, за димничарину 2.766 хиљада динара, поправку водомера 1.403 хиљаде динара, за канализацију 1.118 хиљада динара и за прикључке на канализацију у износу од 251 хиљаду динара.

Предузеће нема одвојену евиденцију о рочној структури потраживања за правна, односно физичка лица, а у поступку ревизије дат нам је преглед старосне структуре за укупна потраживања, која у наставку приказујемо:

-у хиљадама динара-

Потраживања од купаца за испоручене производе и извршене услуге	31.децембар 2017. године
Потраживања до 60 дана	7.732
Потраживања од 60 до 365 дана	9.534
Потраживања преко 365 дана	17.889
Укупно:	35.155

Потраживања од правних лица потврђена су у износу од 556 хиљада динара док износ од 5.669 хиљада динара није усаглашен. Предузеће је покушало да изврши усаглашавање потраживања достављајући купцима конфирмације, али већина њих није одговорила. Такође, независним потврдама салда нисмо могли потврдити потраживања према купцима исказаним у пословним књигама.

Исправка вредности потраживања од купаца

Према презентованој документацији, Предузеће је извршило исправку вредности ненаплаћених потраживања у укупном износу од 13.572 хиљада динара од чега се на исправку потраживања од физичких лица односи 12.781 хиљада динара, а на правна лица 791 хиљада динара.

Промене на рачунима исправке вредности године приказане су у следећем прегледу:

Опис	-у хиљадама динара- 2017. година
Стање на почетку године	10.935
Нове исправке у току године (Напомена 6.2.5.2.)	2.776
Наплата претходно исправљених потраживања (6.2.5.1.)	(139)
Стање на крају године	13.572

Према Правилнику о рачуноводственим политикама, који нам је презентован, исправка вредности потраживања се врши приликом састављања финансијских извештаја за сва потраживања код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 60 дана, а на предлог стручних служби које су процениле да је наплата потраживања неизвесна.

Налаз: На основу старосне структуре потраживања која нам је презентована констатује се да Предузеће на дан 31. децембар 2017. године има потраживања према купцима код којих је рок за наплату дужи од 60 дана у укупном износу од 27.423 хиљада динара, од чега се на потраживања код којих је рок за наплату дужи од 365 дана, односи износ од 17.889 хиљада динара. Исправка вредности, односно индиректан отпис на терет расхода, извршен је у укупном износу од 13.572 хиљада динара.

Потраживања од правних лица потврђена су свега у износу од 556 хиљада динара, док износ од 5.669 хиљада динара није усаглашен.

Према презентованом Правилнику о рачуноводственим политикама, исправка вредности потраживања се врши за сва потраживања код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 60 дана, а на предлог стручних служби које су процениле да је наплата потраживања неизвесна.

У поступку ревизије нам није документовано на који начин је Предузеће вршило процену наплативости потраживања код којих је рок за наплату дужи од 60 дана.

Узимајући у обзир чињеницу да Предузеће има значајан износ потраживања за које је рок за наплату дужи од 60, односно 365 дана, нисмо могли потврдити да је извршена објективна процена наплативости потраживања. Такође, нисмо могли да квантификујемо ефекте које оваква процена и неусаглашена потраживања имају на резултат пословања Предузећа у 2017. години.

Ризик: С обзиром да су на дан биланса 31. децембра 2017. године исказана значајна потраживања, којима је рок наплате старији од годину дана, а имајући у виду принцип опрезности у процени наплативости потраживања, потребно је да руководство Предузећа изврши процену наплативости истих, ради реалности финансијских извештаја и смањења ризика погрешних закључака њихових корисника.

Препорука број 13: Препоручује се Предузећу да у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама изврши процену наплативости потраживања од купаца и да сагласно МСФИ за МСП Одељак 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, изврши исправке у својим пословним књигама.

6.1.7. Друга потраживања

Друга потраживања се односе на:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2017. године	31.децембар 2016. године
Друга потраживања		
- Потраживања од државних органа	-	1.371
- Потраживања од запослених	2.966	2.783
- Потраживање за више плаћен порез	8	143
- Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	15	-
Укупно:	2.989	4.297

Потраживања од запослених у износу од 2.966 хиљада динара се у највећем делу у износу од 2.958 хиљада динара односе на потраживања настала по основу административних забрана запослених.

Потраживања за више плаћен порез у износу од 8 хиљада динара се односи на више плаћен порез на добит правних лица.

Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају у износу од 15 хиљада динара, односе се на потраживања од запослених по основу боловања преко 30 дана.

6.1.8. Готовински еквиваленти и готовина

Готовину и готовинске еквиваленте чине:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2017. године	31.децембар 2016. године
Хартије од вредности – готовински еквиваленти (чекови)	5	-
Текући и пословни рачуни - динарски	3.398	951
Укупно:	3.403	951

Предузеће је извршило попис готовине и готовинских еквивалената са стањем на дан 31. децембар 2017. године и ускладило књиговодствено стање са стварним стањем.

Новчана средства чине средства на текућим рачунима Предузећа отворених код следећих пословних банака:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2017. године
„Комерцијална банка“ а.д. Београд	3.376
„Erste banka“ а.д. Београд	14

Министарство финансија - Управа за трезор	7
„Комерцијална банка“ а.д. Београд боловање	1
Укупно:	3.398

Предузеће је са пословним банкама усагласило стања новчаних средстава на дан 31. децембар 2017. године.

Пословање преко благајне

Наплату потраживања од физичких лица Предузеће врши делом преко благајне која је физички смештена у седишту Предузећа. Укупан промет благајне у 2017. години износио је 23.000 хиљада динара. На дан биланса 31. децембар 2017. године није било готовог новца у благајни Предузећа.

Налаз: Предузеће није Правилником или другим писаним процедурама уредило правила руковања готовим новцем, као ни процедуре готовинске наплате потраживања.

Ризик: Правилником или другим писаним процедурама у пословању благајне Предузеће смањује ризик од евентулане злоупотребе у руковању готовим новцем.

Препорука број 14: Препоручује се Предузеће да уреди, правилником или другим писаним актом, наплату извршених услуга и продају робе у готовом новцу, као и руковање готовим новцем у благајни Предузећа.

6.1.9. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења у износу од 366 хиљада динара, (у 2016. години у износу 19 хиљада динара) се односе на остала активна временска разграничења по основу унапред плаћених трошкова премије осигурања.

6.1.10. Капитал

Укупан капитал Предузећа исказан у билансу стања има следећу структуру:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2017. године	31.децембар 2016. године
Основни капитал	28.945	28.945
Нераспоређени добитак	147.827	147.827
Губитак	(1.417)	(960)
Укупно:	175.355	175.812

6.1.10.1. Основни капитал

Основни капитал јавног предузећа чини имовина (непокретна и покретна) која је у власништву државе. Имовину јавног предузећа у складу са чланом 10. Закона о јавној својини, чини право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства и хартије од вредности и друга имовинска права, која су пренета у својину јавног предузећа, у складу са законом, укључујући и право коришћења на стварима у јавној својини.

Основни капитал ЈКП „Тврђава“ Бач, приказан у обрасцу Биланс стања на дан 31. децембар 2017. године чини остали основни капитал у износу од 28.945 хиљада

динара. У главној књизи финансијског рачуноводства основни капитал приказан је на рачуну државни капитал у износу од 28.891 хиљада динара и остали капитал у износу од 54 хиљада динара.

Предузеће је на основу Одлуке о усклађивању одлуке о оснивању ЈКП „Тврђава“ Бач, од 11. априла 2013. године, Скупштине општине Бач, извршило упис и уплату новчаног капитал у износу од 100,00 РСД.

6.1.10.6. Нераспоређени добитак

Нераспоређени добитак ранијих година у износу од 147.827 хиљада динара у највећем делу је настао рекласификацијом одложених прихода по основу примљених субвенција, приликом прве примене МСФИ за МСП у 2014. години.

Примљене субвенције Предузеће је утрошило за набавку основних средстава и санацију сметлишта, а њихова вредност у моменту преноса била је следећа:

-у хиљадама динара-

Назив набављеног средства	Вредност изграђеног средства
Канализациона мрежа, пречистач, бунари и еко чесме	137.533
Камиони за смеће	5.628
Центрифугалне пумпе	1.840
Контејнери	630
Цистерна за фекалије	465
Апарат за комарце	116
Санација сметлишта	1.025
Укупно:	147.237

Одложени приходи по основу добијених субвенција од Оснивача које је Предузеће рекласификовало на нераспоређену добит, приликом прве примене МСФИ за МСП у 2014. години већим делом, у износу од 137.533 хиљада динара се односе на изграђену водоводну мрежу у насељима на територији општине Бач, а коју Предузеће води у својим пословним књигама (Напомена 6.1.2.2.).

Добит која је исказана рекласификацијом одложених прихода по основу примљених субвенција од Оснивача за изградњу водоводне мреже представља укупан капитал и не може се распоредити у основни капитал Предузећа. На основу члана 21. Закона о јавној својини, локална самоуправа мреже које не може пренети у својину јавног предузећа и уложити их у капитал јавног предузећа, може исте, које су у јавној својини, дати на коришћење јавном предузећу на основу оснивачког акта или уговора закљученог са јавном предузећем, што у овом случају није учињено.

Нераспоређени добитак у износу од 147.827 хиљада динара је настао рекласификацијом одложених прихода и примљених донација приликом прве примене МСФИ за МСП почев од састављања финансијских извештаја за 2014. годину. Одложени приходи и примљене донације у износу од 137.533 хиљада динара односе се на давања оснивача за изградњу водоводне и канализационе мреже која сагласно Закону о јавној својини представља јавну својину јединице локалне самоуправе која се не може унети у капитал Предузећа.

6.1.10.7. Губитак

Губитак у износу од 1.417 хиљада динара се односи на губитак остварен у 2016. години у износу од 960 хиљада динара и губитак текуће године у износу од 457 хиљада динара.

6.1.11. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе у износу од 2.468 хиљада динара чине обавезе по финансијском лизингу.

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2017. године	31.децембар 2016. године
Обавезе по финансијском лизингу	3.558	4.785
Обавезе по финансијском лизингу које доспевају до годину дана	(1.090)	(1.077)
Укупно:	2.468	3.708

Обавезе по основу финансијског лизинга исказане у износу од 2.468 хиљада динара чине обавезе према „SOGLEASE“ доо, Београд.

Предузеће је закључило уговор о финансијском лизингу од 12. фебруара 2016. године у трајању од 60 месеци. Предмет уговора је набавка возила Мерцедес спринтер 516 мини – бус у вредности од 62.946 ЕУР уз учешће од 10% од бруто набавне вредности. Уговор је закључен уз интеркаларну каматну стопу у висини од 5,5% на годишњем нивоу, увећану за вредност пдв на ангажована средства даваоца лизинга.

6.1.12. Краткорочне обавезе

Краткорочне обавезе обухватају:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2017. године	31.децембар 2016. године
Краткорочне финансијске обавезе	1.090	1.077
Примљени аванси	-	82
Обавезе из пословања	6.657	7.465
Остале краткорочне обавезе	6.968	6.759
Обавезе по основу пореза на додату вредност	336	536
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	534	1.172
Пасивна временска разграничења	13.229	16.605
Укупно:	28.814	33.696

6.1.13. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе у износу од 1.090 хиљада динара (у 2016. години 1.077 хиљада динара), односе се на остале дугорочне обавезе које доспевају до једне године, а чине их обавезе за рате по финансијском лизингу које доспевају у 2018. години.

6.1.14. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања чине:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2017. године	31.децембар 2016. године
Добављачи у земљи	6.657	7.462
Остале обавезе из пословања	-	3
Укупно:	6.657	7.465

Обавезе према добављачима у земљи

Обавезе према добављачима у земљи у износу од 6.657 хиљада динара у највећем делу се односе на следеће добављаче:

-у хиљадама динара-

Назив	31. децембар 2017. године
„Лукоил Србија“ ад, Београд	1.539
„ДДОР“ адо, Нови Сад	724
„Унипрогрес“ доо, Рума	542
„Mais Commerce“ доо, Нови Сад	463
ОЗ „Бачка“, Бач	446
ТУР „Рад 2016“, Бач	406
„Металрад“ доо, Инђија	372
„Лазих“ доо, Дeroње	222
„Ев - про“ доо, Суботица	213
„Хит - метали“ доо, Бач	212
Институт за јавно здравље Војводине, Нови Сад	130
Остали	1.388
Укупно:	6.657

Независном потврдом салда обухваћено је 11 добављача, са укупним салдом у износу од 5.270 хиљада динара, што чини 79,11% обавеза према добављачима, а салдо са добављачима ТУР „Рад 2016“, Бач, „Лазих“ доо, Дeroње и „Хит - метали“ доо, Бач, није у потпуности усаглашен за износ од 19 хиљаде динара. Предузеће је у Напоменама уз финансијски извештај обелоданило неслагање са добављачима.

6.1.15. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе исказане су у износу 6.968 хиљада динара, а односе се на обавезе по основу обрачунате и неисплаћене зараде за децембар 2017. године, у износу 3.984 хиљаде динара, обавеза запослених као административна забрана из зарада у износу 2.850 хиљада динара и обавезе према члановима Надзорног одбора Председнику синдикалне организације предузећа у износу 134 хиљаде динара. (Напомена 6.2.2.5.13.)

6.1.16. Обавезе по основу пореза на додату вредност

Обавезе за порез на додату вредност исказане су у износу 336 хиљада динара, а односе се на порез на додату вредност за децембар 2017. године. Предузеће је уплатило обавезу за порез на додату вредност у јануару 2018. године.

6.1.17. Обавезе за остале порезе, доприносе и остале дажбине

Обавезе за остале порезе, доприносе и остале дажбине исказане су у износу од 534 хиљаде динара, а односе се на допринос за коришћење и заштиту вода у износу 402 хиљаде динара и разлика за уплату у буџет Републике Србије на основу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава у износу 132 хиљаде динара.

6.1.18. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2017. године	31.децембар 2016. године
Унапред обрачунати трошкови	7	78
Одложени приходи и примљене донације	13.222	16.527
Укупно:	13.229	16.605

Одложени приходи и примљене донације у износу од 13.222 хиљаде се односе на условљену субвенцију на седам година за набавку три аутобуса ради обављања ванлинијског превоза ђака на територији општине Бач.

Општинско веће општине Бач је 20. новембра 2015. године донело Одлуку о преносу новчаних средстава ЈКП „Тврђава“ Бач, чији је оснивач скупштина општине Бач у износу од 23.138 хиљада динара за набавку три аутобуса ради обављања ванлинијског превоза ђака на територији општине Бач. Субвенција је, на основу процене века трајања аутобуса ради коришћења аутобуса у обављању ванлинијског превоза свих ђака на територији општине Бач у циљу похађања наставе, условљена на седам година.

6.2. БИЛАНС УСПЕХА

ЈКП „Тврђава“ Бач, је у извештајном периоду остварило нето губитак у износу од 457 хиљада динара, како је приказано у следећем прегледу.

-у хиљадама динара-

Позиција у билансу успеха	2017. година	2016. година
Пословни добитак (губитак)	3091	(6.939)
Добитак/ (губитак) из финансирања	(53)	(250)
Приходи од усклађивања вредности остале имовине, која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	139	1.859
Расходи од усклађивања вредности остале имовине, која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(2.776)	-
Остали приходи	1.341	4.942
Остали расходи	(2.115)	(6.19)
Добитак/(губитак) пре опорезивања	(373)	(1.007)

Одложени порески приход/(расход) периода	(84)	47
Нето добитак/ (губитак)	(457)	(960)

6.2.1. Пословни приходи

Структура пословних прихода приказана је у следећој табели:

-у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Приходи од продаје робе	2.758	2.601
Приходи од продаје производа и услуга	92.716	84.360
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	4.717	5.955
Укупно:	100.191	92.916

Пословни приходи у 2017. години остварени су у износу од 100.191 хиљада динара, што је за 6,94% мање у односу на планиране пословне приходе и 7,83% више у односу на остварене пословне приходе у 2016. години.

6.2.1.1. Приходи од продаје робе

Приходи од продаје робе у износу од 2.758 хиљада динара (у 2016. години у износу 2.601 хиљада динара) чине приходе од продаје погребне опреме.

6.2.1.2. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга у износу од 92.716 хиљада динара у највећем делу чине приходи остварени од продаје производа и услуга физичким и правним лицима из основне делатности Предузећа како је приказано у следећем прегледу.

-у хиљадама динара-

Назив	2017. година
Приходи од продаје воде	23.406
Приходи од услуга превоза	16.751
Приходи од димничарине	4.169
Приходи од погребних услуга	1.389
Приходи од продаје услуга грађевинске групе	3.098
Приходи од услуга рада цистерне	851
Приходи од комуналне хигијене	7.226
Приходи од рада пречистача	3.619
Приходи од издавања сагласности	5.550
Приходи од изношења смећа	21.807
Приходи од рада водоинсталатера	4.188
Приходи од издавања тезги на пијаци	662
Укупно:	92.716

У 2017. години, у општини Бач корисницима - правним и физичким лицима је испоручено пијаће воде у количини од 614.258 м³ за 4.230 прикључака на водоводну мрежу, док је канализационом мрежом одведено отпадне воде у количини од 429.980м³. Предузеће користи укупно 13 бунара на подручју општине. Према изјави директора предузећа водомери су уграђени у укупно 6 бунара, али се мерење не врши

јер бунари раде истовремено и имају различиту издашност, а истовремено пуне исте сабирне цистерне.

Налаз: Предузеће нема инсталиране мерне уређаје на свим бунарима помоћу којих би се регистровала испумпана количина воде на водозахвату, односно не врши се мерење укупно захваћене воде, због чега се не може утврдити да ли постоје и колики су губици воде на мрежи. Јавно предузеће које обавља послове снабдевања водом дужно је да у складу са чланом 74. став 1. тачка 1. Закона о водама, постави уређаје и обезбеди стално и систематско регистровање количина воде и ниво подземне воде и испитивање квалитета воде на водозахвату.

Ризик: Када Предузеће нема могућности да мери укупно захваћену воду није у могућности да утврђује губитке који настају на водоводној мрежи, што повећава ризик од прекомерног губитка воде због кварова на мрежи и ризик од евентуалних злоупотреба на водоводној мрежи у виду нелегалних прикључака.

Препорука број 15: Препоручује се Предузећу да у складу са законском обавезом, постави уређаје и обезбеди стално и систематско регистровање количина воде на водозахватима.

Приходи од продаје воде - У току 2017. године су остварени приходи од продаје воде и замене водомера физичким и правним лицима у износу од 23.416 хиљада динара. Фактурисање испоручене воде врши се по важећем Ценовнику на који је Општинско веће општине Бач дало сагласност решењем дана 15. маја 2015. године. Предузеће, након преузимања података од инкасаната, који пописују стање водомера, фактуришу сваком појединачном купцу утрошену количину воде.

Приходи од услуга превоза исказани су у износу од 16.751 хиљаду динара и односе се на приходе остварене за услуге градског и приградског превоза. Градски и приградски превоз Предузеће обавља по основу Одлуке о додељивању искључивог права ЈКП „Тврђава“ Бач, за обављање делатности пружања услуга у 2017. години²⁶. Предузеће је 31. августа 2016. године са општином Бач потписало Уговор о превозу ученика основних и средњих школа са територије Општине Бач, којим је утврђена цена превоза ученика и студената са територије Општине Бач.

Приходи од димничарине остварени у износу од 4.169 хиљада динара односе се на услуге чишћења димњака, котларница, пламених цеви фактурисани по ценама из Ценовника и уз пратеће налоге за рад.

Приходи од погребних услуга исказани су у износу од 1.389 хиљада динара, а чине их приходи остварени по основу закупа гробног места, превоза покојника, одржавање гробља, услуге сахране и употребе капеле.

Приходи од продаје услуга грађевинске групе у износу од 3.098 хиљада динара се односе на приходе остварене од радова које предузеће изводи по уговорима закљученим са месним заједницама као што је: изградња платоа на пијаци у Бођанима, санација пешачке стазе на гробљу у Бачком Новом Селу, изградња паркинг површине у Плавној. За ове послове пословођа радне јединице у Предузећу сачињава понуду, као основ за закључење уговора.

Приходи од рада цистерне исказани су у износу 851 хиљада динара и односе се на рад цистерне за пражњење септичких јама. За извршене услуге Предузеће издаје

²⁶ „Службени лист општине Бач“ број, 4/2017

фактуру уз коју је приложена рачун – признаница потписана од стране радника Предузећа и и примаоца услуге.

Приходи од комуналне хигијене су исказани у износу 7.226 хиљада динара. Приходи су настали по основу изршених услуга чишћења јавних површина.

Предузеће је са Општином Бач 5. маја 2017. године закључило Уговор о одржавању чистоће на јавним површинама, уређења и одржавања јавних зелених површина у општини Бач за 2017. годину. Период трајања Уговора је од 1. априла до 31. децембра 2017. године. Наведене услуге су дефинисане Програмом одржавања чистоће на јавним површинама у општини Бач за 2017. годину.

Приходи од рада пречистача исказани су у износу 3.619 хиљада динара и односе на услуге одвођења отпадних вода које се фактуришу корисницима према утврђеном Ценовнику.

Приходи од издавања сагласности у износу од 5.550 хиљада динара се односе на приходе по основу закључених уговора са општинском управом Бач о обављању послова зимског одржавања локалних путева. За одржавање локалних путева закључена су два уговора и то: Уговор број 020-111/2016-IV од 9. новембра 2016. године и Уговор број 020-238/2017-IV од 16. новембра 2017. године.

Такође, Предузеће је закључило Уговор о машинском и ручном сузбијању амброзије за 2017. годину у Општини Бач. Уговор је без броја, датума и печата од стране Општинске управе, а Предузеће га је завело без датума под бројем 231/2017-2, због чега се не може утврдити моменат отпочињања његове примене.

Приход од изношења смећа у износу од 21.807 хиљада динара се односи на приходе по издатим фактурама за изношење смећа испостављених физичким и правним лицима по цени из Ценовника.

Приходи од рада водоинсталатера исказани су у износу од 4.188 хиљада динара, остварени по основу уговорених хидрограђевинских радова са физичким и правним лицима. Радови се фактуришу на основу радних налога на којима су наведени цена и количина материјала за обављање радова као и број и цена часа рада водоинсталатера.

Приходи од издавања тезги на пијаци износе 662 хиљаде динара. У 2016. години, Предузеће је у сврху издавања у закуп пијачних тезги, спровело лицитацију након које су потписани уговори са 14 физичких лица. Приходе од закупа тезги, наплаћује запослено лице које истовремено врши и наплату пијачарине. Готовину наплаћену по овом основу, лице које врши наплату уплаћује у благајну Предузећа у име закупаца.

6.2.1.3. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично

Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично у 2017. години у износу од 4.717 хиљада динара чине приходе по основу смањења адекватног дела одложених прихода по основу примљених донација у износу од 3.305 хиљада динара и приходе од фонда за запошљавање за ангажовање незапослених лица у јавним радовима у износу од 1.412 хиљада динара.

Одложени приходи и примљене донације су исказане по основу примљених донација од Оснивача за набавку три аутобуса за превоз ђака на територији општине Бач (Напомена 6.1.16.)

Приходи од фонда за запошљавање по основу ангажовања незапослених лица у јавним радовима у износу од 1.412 хиљада динара су настали по основу уговора са Националном службом за запошљавање.

6.2.2. Пословни расходи

Пословне расходе чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Набавна вредност продате робе	2.030	1.907
Приходи од активирања учинака и робе	(8.291)	(865)
Трошкови материјала	8.150	6.344
Трошкови горива и енергије	14.350	13.644
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	55.188	51.693
Трошкови производних услуга	5.199	7.005
Трошкови амортизације	14.218	13.971
Нематеријални трошкови	6.256	6.156
Укупно:	97.100	99.855

6.2.2.1. Набавна вредност продате робе

Набавна вредност продате робе исказана је у износу 2.030 хиљада динара (у 2016. години у износу 1.907 хиљада динара), а односи се на набавну вредност погребне опреме у малопродајном објекту у износу 1.340 хиљада динара и набавна вредност продатих гробница у износу 690 хиљада динара, које су изграђене активирањем сопствених учинака.

6.2.2.2. Приходи од активирања учинака и робе

Приходи од активирања учинака и робе исказани су у износу 8.291 хиљада динара, (у 2016. години у износу 865 хиљада динара), а односе се на приходе од активирања сопствених учинака и робе и то: по основу реконструкције управне зграде у износу од 7.121 хиљада динара, изградњу зиданих гробница за продају у износу од 1.170 хиљада динара.

6.2.2.3. Трошкови материјала

Трошкове материјала чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Трошкови материјала за израду	5.783	4.594
Трошкови осталог материјала (режијског)	419	483
Трошкови резервних делова	1.712	1.044
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	236	223
Укупно	8.150	6.344

Трошкови материјала за израду исказани су у износу 5.783 хиљада динара, а односе се на грађевински материјал у износу 1.802 хиљада динара, водоводни материјал у износу 1.369 хиљада динара, материјал за одржавање комуналне чистоће у износу 852 хиљаде динара, материјал за аутобусе у износу 208 хиљада динара

материјал за одржавање пијаце 130 хиљада динара и остали материјал у износу 1.422 хиљада динара.

Трошкови осталог материјала (режијског) исказани су у износу 419 хиљада динара, а односе се на следеће трошкове материјала: за одржавање хигијене у износу 250 хиљада динара и канцеларијски материјал у износу 169 хиљада динара.

Трошкови резервних делова исказани су у износу 1.712 хиљада динара, а односе се на трошкове уграђених резервних делова за радне машине, возила, канцеларијску опрему и слично.

Трошкови једнократног отписа алата и инвентара исказани су у износу 236 хиљада динара, а односи се на трошкове отписа ситног алата инвентара. Отпис ситног алата и инвентара врши се приликом стављања у употребу. У магацину предузећа се налази ситан алат и инвентар који се издаје запосленима према потреби.

6.2.2.4. Трошкови горива и енергије

Трошкове горива и енергије чине:

Назив	2017.година	2016.година
Трошкови нафтних деривата	9.831	9.074
Трошкови електричне енергије	4.519	4.560
Укупно	14.350	13.644

Трошкови нафте и нафтних деривата исказани су у износу 9.831 хиљада динара, а односе се на трошкове горива и мазива: за аутобусе 5.120 хиљада динара, за радне машине за одношење смећа у износу 2.261 хиљада динара, за цистерну за одржавање хигијене у износу 497 хиљада динара, за погребна возила у износу 179 хиљада динара и остало у износу 1.774 хиљада динара..

За набавку горива за аутобусе, службено возило и радне машине спроведен је отворени поступак јавне набавке и закључен уговор са „Лукоил Србија“ а.д Београд, 4. априла 2017. године. Предузеће је до 30. априла 2017. године, набавку горива вршило од „НИС“ а.д Нови Сад, према закљученом уговору о набавци горива за возила од 27. априла 2016. године.

Налаз: Предузеће није на адекватан начин Правилником или другим писаним процедурама уредило питање коришћења моторних возила и унутрашње контроле безбедности саобраћаја, нити је уредило начин вођења путних налога, евиденције и контроле потрошње горива у предузећу, како би смањило ризик од неправилног коришћења моторних возила и утицало на смањење трошкова Предузећа.

Ризик: Писаним процедурама за употребу моторних возила Предузеће смањује ризик од прекомерног утрошка горива и од евентуалних злоупотреба у коришћењу моторних возила.

Препорука број 16: Препоручује се Предузећу да Правилником или другим писаним процедурама уреди начин коришћења моторних службених возила.

Трошкови електричне енергије исказани су у износу 4.519 хиљада динара, и закључен је уговор са „ЕПС снабдевање“ доо, Београд, након спроведеног отвореног поступка јавне набавке.

6.2.2.5. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкове зарада, накнаде зарада и остале личне расходе чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	38.954	38.675
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	7.038	6.997
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	6.879	3.768
Трошкови накнада Председнику и члановима Надзорног одбора	537	499
Остали лични расходи и накнаде	1.780	1.754
Укупно:	55.188	51.693

6.2.2.5.1. Контрола обрачуна и исплате зарада од стране оснивача (ЗИП-1 образац)

Налаз: Предузеће пре исплате зараде није достављао Оснивачу на оверу образац за контролу обрачуна и исплате зарада (у даљем тексту ЗИП-1 образац), што није складу са чланом 66. Закона о јавним предузећима и чланом 3. Уредбе о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима²⁷. Према наведеним члановима предузеће је дужно да пре исплате зарада и пре подношења Појединачне пореске пријаве о обрачунатим порезима и доприносима овери ЗИП-1 образац.

Такође, Предузеће није, Министарству финансија - Управи за трезор, достављало извештај о регистру запослених у складу са Законом о Регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава²⁸.

Ризик: Недостављање ЗИП-1 обрасца на оверу надлежном органу оснивача, као и Извештаја о регистру запослених, ствара се ризик да Предузеће изврши обрачун и исплату зараде у већем износу од износа предвиђеног Програмом пословања.

Препорука број 17: Препоручује се Предузећу да пре исплате зарада доставља ЗИП-1 образац на оверу надлежном органу оснивача и да Министарству финансија - Управи за трезор доставља извештај о регистру запослених до десетог за претходни месец, у складу са Законом о Регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава.

Трошкови зарада и накнада зарада (брuto) обрачунати су у износу 38.954 хиљада динара, а Програмом пословања за 2017. годину, планирани су у износу 38.641 хиљада динара, односно више су обрачунати у износу 313 хиљада динара. (Напомена 5).

6.2.2.5.2. Број запослених у Предузећу

Директор Предузећа је 31. августа 2016. године, донео Правилник о организацији и систематизацији радних места у ЈКП „Тврђава“ Бач.

²⁷ „Службени гласник РС“, бр. 27/2014

²⁸ „Службени гласник РС“, бр. 68/2015 и 79/2015 – исправка.

На дан 31. децембар 2017. године, у Предузећу је запослено укупно 69 лица од чега је 54 на неодређено, а 15 на одређено време. Чланом 3. Одлуке о максималном броју запослених, на неодређено време у систему локалне самоуправе општине Бач за 2017. годину, утврђен је број од 60 запослених у ЈКП „Тврђава“. Изменом одлуке утврђен је број запослених на неодређено време од 66 запослених.

Предузеће је током 2017. године, поред запослених на одређено и неодређено радно време од укупно 69 запослена лица, ангажовало још између 9 и 13 лица. по основу привремених и повремених послова.

Налаз: У поступку ревизије је утврђено да је Предузећа у току 2017. године ангажовало месечно пет лица више од укупно дозвољеног броја лица, што није у складу са чланом 10. став 1. и 2. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору²⁹. Наиме, Предузеће је у складу са поменутиим чланом Закона могло да ангажује по свим основама укупно 76 лица (66 плус 10).

Ризик: Повећање броја запослених по разним основама, супротно закону, повећава ризик трошења средстава за зараде, изнад планираног износа у Програму пословања.

Препорука број 18: Препоручује се Предузећу да број запослених на одређено време и лица ангажована по уговору о привременим и повременим пословима, усклади са Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору.

6.2.2.5.3. Обрачун зарада запослених

Радно правни односи у Предузећу били су регулисани Законом о раду, Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору, Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима, Колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије³⁰, Колективним уговором код послодавца. Председник синдиката ЈКП „Тврђава“, директор Предузећа и председник Скупштине општине Бач су 13. јула 2017. године, закључили Колективни уговор, (у даљем текст Колективни уговор).

6.2.2.5.4. Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)

Укупни бруто трошкови зарада и накнада зарада за 2017. годину у износу од 38.954 хиљада динара дати су следећим прегледом:

Назив	2017. година
Основна зарада за време проведено на раду	25.106
Накнада зараде на дан празника који је нерадни дан	994
Зарада за рад на дан празника који је нерадни дан	13
Накнада зараде за плаћено одсуство	110
Увећана зарада за минули рад	2.091
Накнада зараде за боловање до 30 дана	260
Накнада зараде за боловање 100%	99
Зарада за рад зимске службе	119
Зарада за радни учинак	25
Накнада зараде за време годишњег одмора	2.556

²⁹ „Службени гласник РС“, бр. 68/2015 и 81/2016 – Одлука УС,

³⁰ „Службени гласник РС“, бр. 27/2015, 36/2016 и 5/2018

Накнада трошкова за исхрану у току рада	4.932
Накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора	2.499
Увећана зарада за прековремени рад	151
Укупно:	38.954

6.2.2.5.4.1. Основна зарада за време проведено на раду

Основна зараду у смислу Колективног уговора и уговора о раду, за пуно радно време и стандардни учинак утврђује се тако што се цена рада за најједноставнији рад множи са коефицијентом.

Према коначном обрачуна зарада и накнада зараде, на дан ступања на снагу Закона о привременом умањивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, односно на дан 28. октобра 2014. године, основна цена рада у Предузећу је износила 10.515 динара за коефицијент један (нето). Предузеће је извршило умањење основне цене рада за 10%, тако да је основна цена рада у 2017. години, износила 9.463,50 динара.

Налаз: У поступку ревизије је утврђено да је :

-Предузеће у 2017. години, обрачунало и исплатило зараду испод минималне зараде, што није у складу са чланом 111. став 1. Закона о раду, којим је прописано да запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду;

-запосленима, који имају коефицијент радног места у распону од 1,40 до 2,00 обрачуната и исплаћена зарада испод минималне зараде. Број запослених, који су примали зараду испод минималне је 34 запослена, а укупан износ неисплаћене минималне зараде износи 1.684 хиљада динара.

Ризик: Обрачун зарада које нису у складу са Законом о раду, Колективним уговором и уговором о раду, у делу обрачуна зарада, незаконитог обрачуна и покретања судских спорова.

Препорука број 19: Препоручује се Предузећу да запосленима који имају зараду испод минималне зараде за стандардни учинак и време проведено на раду, обрачуна и исплати минималну зараду у складу са чланом 111. Закона о раду.

6.2.2.5.4.2. Накнада зараде у дане празника који су нерадни дани

Накнада зараде на дан празника који је нерадни дан, накнада зараде за плаћено одсуство и накнада зараде за време годишњег одмора обрачунате су и исплаћене у износу 3.660 хиљада динара.

Налаз: Предузеће накнаде зарада за време одсуствовања са рада, на дан празника који је нерадни дан, за плаћено одсуство, за годишњи одмор, је обрачунавало као за време проведено на раду, што је супротно члану 114. став 1. Закона о раду, и члану 55. Колективног уговора код послодавца. Поменути чланом Закона је прописано да запослени има право на накнаду зараде у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, у складу са Колективним уговором и уговором о раду.

Ризик: Обрачун накнада зарада, супротно Закону о раду и Колективним уговором повећава трошкове зарада и ствара ризик од покретања судских спорова против Предузећа.

Препорука број 20: Препоручује се Предузећу да обрачун накнада зарада за време одсуствовања са рада, на дан празника који је нерадни дан, за плаћено одсуство и за годишњи одмор и врши у складу са Законом о раду и Колективним уговором.

6.2.2.5.5. Запошљавање лица са инвалидитетом

У току 2017. године број запослених у Предузећу се кретао од 68 до 69 запослених лица. Предузеће је, сагласно члану 24. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом³¹, имало једно запослено лице са инвалидитетом, док је за једног запосленог вршило уплату средстава.

6.2.2.5.6. Евиденција радног времена

У поступку ревизије, а на основу увида у евиденције присутности за 2017. годину, по свим видовима рада, утврђено је да су сачињаване дневне евиденције о присутности на раду за запослене по службама које су оверене од стране руководиоца служби. На основу ових евиденција служба за финансијске и рачуноводствене послове врши обрачун зарада.

6.2.2.5.7. Накнада трошкова за исхрану у току рада

У току 2017. године обрачуната је и исплаћена накнада за исхрану у износу од 4.932 хиљада динара.

Месечна накнада трошкова за исхрану у току рада, која је обрачуната и исплаћена у току 2017. године износила је 6 хиљада динара месечно по запосленом.

Према члану 57. став 1. алинеја 5. Колективног уговора прописано је да се накнада за исхрану у току рада обрачунава у висини 20% просечне месечне зараде по запосленом у Републици Србији, а према последњем објављеном податку надлежног органа за послове статистике.

Налаз: Обрачун накнаде за исхрану у току рада није вршен према присуству на раду за ефективне сате рада запосленог, већ су обрачун и исплата вршени за све дане, без обзира да ли је запослени на годишњем одмору, плаћеном одсуству, слободним данима као и за време државних и верских празника. Утврђено је да је обрачуната и исплаћена накнада за исхрану у већем износу од прописане за 667 хиљада динара.

Ризик: Обрачун и исплата накнада зарада за исхрану у току рада супротно Колективном уговору ствара ризик од повећања трошкова по овом основу.

Препорука број 21: Препоручује се Предузећу да обрачун и исплату накнада зарада за исхрану у току рада врши према присуству запослених на раду за ефективне сате рада запослених.

³¹ „Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13,75/14 и 113/17

6.2.2.5.8. Накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора

Обрачуната и исплаћена накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 2.499 хиљада динара. Накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора обрачуната и исплаћена је месечно у висини три хиљаде динара по запосленом, односно 36 хиљада динара по запосленом на годишњем нивоу.

6.2.2.5.9. Увећана зарада по основу минулог рада

Увећану зарату за минули рад Предузеће је обрачунало у висини од 0,4% за сваку пуну годину радног стажа – минули рад. Чланом 53. Колективног уговора је предвиђено да се зарада запосленог увећава за 0,4% од основице по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу. Такође, запослени има право на увећање зараде по основу: прековременог рада у висини од 26% и накнада зараде за рад на дан празника који је нерадни дан у висини од 110%.

Налаз: У основицу за обрачун минулог рада, Предузеће је укључивало и увећања по основу прековременог рада и рада на дан празника, односно нерадног дана, што није у складу са чланом 108. став 1. тачка 4. Закона о раду и чланом 39. Колективног уговора. Према наведеним члановима, минули рад се обрачунава на основицу, коју у смислу члана 107. став 1. Закона о раду и члана 48. Колективног уговора чини основна зарада одређена на основу услова, утврђених правилником потребних за рад на пословима за које је запослени закључио уговор о раду и времена проведеног на раду.

Ризик: Обрачун минулог рада на увећану основицу није у складу са законом, што повећава трошкове зарада и ствара ризик од покретања судских спорова против Предузећа.

Препорука број 22: Препоручује се Предузећу да обрачун минулог рада врши у складу са Законом о раду, односно да минули рад за прековремени рад, накнаду зараде за рад на дан празника који је нерадни дан и за рад ноћу обрачуна на вредност радног часа без увећања.

6.2.2.5.10. Зарада директора

Зарада директору Предузећа обрачуната је и исплаћена у износу 1.272 хиљада динара, примењујући основну цену рада и коефицијент 7,20 као и накнада за минули рад, исхрана у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора.

6.2.2.5.11. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца

Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца исказани су у износу 7.038 хиљада динара, а односе се на доприносе на терет послодавца.

6.2.2.5.12. Трошкови накнада по привременим и повременим пословима

Трошкови накнада по привременим и повременим пословима исказани су у износу 6.879 хиљада динара и односе се на: ангажовање лица преко омладинске задруге у износу 5.724 хиљаде динара и ангажовање лица за јавне радове преко Националне службе за запошљавање у износу 1.155 хиљада динара.

6.2.2.5.13. Трошкови накнада Председнику и члановима Надзорног одбора

Трошкови накнада Председнику и члановима Надзорног одбора исказани су у износу 537 хиљада динара. Обрачун и исплата накнаде Председнику и члановима Надзорног одбора Предузећа вршена је на основу Одлуке о утврђивању месечне накнаде за рад именованим члановима надзорног одбора Јавног комуналног предузећа „Тврђава“ Бач, који је донела Скупштина општине Бач³². Накнада члановима Надзорног одбора утврђена је у висини 7.929 динара. Нето накнада за рад Председника Надзорног одбора увећана је у висини 5% од нето накнаде члана Надзорног одбора.

Налаз: У оквиру рачуна трошкови накнаде Председнику и члановима Надзорног одбора исказана је накнада Председнику синдикалне организације предузећа у износу 78 хиљада динара. Запосленом Председнику синдиката поред обрачунате и исплаћене зараде за пун месечни фонд часова рада, исплаћена је и накнада на име рада у синдикату у износу од 4 хиљаде динара месечно.

Чланом 99. став 1. Колективног уговора Председник синдиката има право на плаћених 15 часова рада месечно. Ово подразумева да у оквиру радног времена Председник синдиката може да обавља послове синдиката у наведеном времену у току сваког месеца, а не да му се то посебно исплаћује. Такође, у члану 214. тачка 1. Закона о раду предвиђено је да синдикални представник који одсуствује са рада у складу са чланом 212. и 213. овог закона има право на накнаду зараде која не може бити већа од његове просечне зараде у претходних 12 месеци, у складу са општим актом и уговором о раду.

Ризик: Обрачун и исплата посебне накнаде Председнику синдикалне организације предузећа повећава трошкове Предузећа и ствара ризик незаконитог пословања.

Препорука број 23: Препоручује се Предузећу да не врши обрачун и исплату накнаде Председнику синдикалне организације у Предузећу, јер је то у супротности са Законом о раду.

6.2.2.5.14. Остали лични расходи и накнаде

Остали лични расходи и накнаде у 2017. години у износу од 1.780 хиљада динара односе се на:

-хиљадама динара-

Назив	2017. година
Разлика за уплату у буџет Републике Србије	1.332
Накнаде трошкова превоза на посао и са посла	118
Отпремнина приликом одласка у пензију	208
Накнаде трошкова дневница, смештаја и превоза на службеном путу у земљи	84
Новогодишњи пакетићи	38
Укупно:	1.780

Накнаде трошкова превоза на посао и са посла исказане су у износу 118 хиљада динара, а односе се на накнаду трошкова за два запослена радника у износу 89 хиљада динара и накнада трошкова за превоз привремено ангажованих лица преко Националне службе за запошљавање у износу 29 хиљада динара.

³² „Службени лист општине Бач“, бр. 30/13.

Отпремнина приликом одласка у пензију исказана је у износу 208 хиљада динара и односи се на отпремнину за одлазак у пензију једног запосленог радника.

Накнаде трошкова дневница, смештаја и превоза на службеном путу у земљи исказане су у износу 84 хиљада динара, а односе се на дневнице за службени пут у земљи и трошкове путарине.

Новогодишњи пакетићи исказани су у износу 38 хиљада динара, накнада је обрачуната и исплаћена на основу одлуке директора о одобравању новогодишњег поклона за децу запослених. Чланом 58. став 4. Колективног уговора којим је утврђено право, да предузеће може деци запослених до 11 година живота да обезбеди поклон за Нову годину до неопорезивог износа.

6.2.2.6. Трошкови производних услуга

Трошкове производних услуга чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Трошкови транспортних услуга	903	821
Трошкови услуга одржавања	3.275	5.170
Трошкови рекламе и пропаганде	69	126
Трошкови осталих услуга	952	887
Укупно:	5.199	7.004

Трошкови транспортних услуга исказани у износу од 903 хиљада динара чине у највећој мери трошкови мобилне и фиксне телефоније у износу од 505 хиљада динара према добављачима „Телеком Србија“ ад, Београд, и „Вип мобиле“ доо, Београд, као и трошкове поштанских услуга у износу од 211 хиљада динара. Остали износ од 187 хиљада динара у највећем делу се односи на трошкове превоза камиона од добављача „Борчић СПД“, Бач, и превоз путника када је аутобус Предузећа у квару, од добављача „М - тоурс ЈЛ“, Сонта.

Налаз: Предузеће није нормативно уредило, правилником или другим нормативним актом, начин коришћења мобилних телефона иако у употреби има укупно 59 мобилних телефона.

Ризик: Како Предузеће у употреби има релативно значајан број мобилних телефона у односу на укупан број запослених, потребно је да нормативно уреди право коришћења и износ потрошње по мобилном телефону, који терети трошкове пословања Предузећа, у циљу контроле трошкова и смањења ризика од евентуалних злоупотреба.

Препорука број 24: Препоручује се Предузећу да нормативно уреди (правилником или другом писаном процедуром), начин коришћења службених мобилних телефона.

Структуру трошкова услуга одржавања основних средстава у 2017. години у износу од 3.275 хиљада динара чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2017. година
Трошкови одржавања аутобуса	1.388
Трошкови одржавања водоводне мреже	717
Трошкови текућег одржавања	1.170
Укупно:	3.275

6.2.2.6.1. Трошкови одржавања аутобуса

Трошкови одржавања аутобуса у износу од 1.388 хиљада динара у највећем износу се односе на трошкове услуге одржавања и поправке аутобуса од стране добављача „Метал Рад“ доо, Инђија, у износу од 807 хиљада динара, „Ауто сервис Триашка“, Бачки Петровац, у износу 97 хиљада динара, „ММН“, Агенција за консалтинг, Београд, у износу од 404 хиљаде динара. За ове трошкове Предузеће није спровело поступре јавне набавке (Напомена 7.).

Трошкови услуга одржавања водоводних мрежа исказани су у износу од 717 хиљада динара. Највећим делом ови трошкови су исказани према добављачима „Вукас меринг“ доо, Батајница, за поправке и сервисе водомера, СЗТР „Данис“, Дероње, за рад на искључењу са мреже потрошача који нису измирили своје обавезе, „Лазих ИВ“ доо, Дероње, на име винкловања електромотора и пратећих делова за рад.

Трошкови текућег одржавања у износу од 1.170 хиљада динара се односе на трошкове одржавања објеката, возила и машина које предузеће евидентира по секторима у којима су трошкови настали.

Трошкови рекламе и пропаганде у износу од 69 хиљаде динара односе се на трошкове израде рекламних табли према добављачу СЗТР „Дана“, Вајска, и емитовање новогодишњих честитки према „Радио Бач“ доо, Бач. Предузеће не поседује правилник о реклами и пропаганди.

Структуру трошкова осталих услуга у износу од 952 хиљаде динара чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2017. година
Трошкови услуга заштите на раду	256
Трошкови осталих услуга	696
Укупно:	952

Трошкова која се односе на *трошкове услуге заштите на раду* у износу од 256 хиљада динара, чине трошкови настали по фактурама добављача „Тринг“ доо, Београд, СЗР „Крафт“, Бач, ЗЗ „Задругар“, Бач. Исказани трошкови се односе на набавку заштитних одела, обуће и рукавица.

Трошкови осталих услуга износе 696 хиљада динара. Наведене трошкове чине трошкови техничког прегледа и регистрације возила у износу од 66 хиљада динара. На име трошкова поправки водомера и искључивања потрошача са мреже је утрошено 125 хиљада динара. На трошкове осталих услуга одржавања управне зграде је утрошено 438 хиљада динара, према разним добављачима.

6.2.2.7. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације за 2017. годину исказани су у износу од 14.218 хиљада динара (у 2016. години износили су 13.971 хиљада динара), а чине их трошкови амортизације нематеријалних улагања у износу од 27 хиљада динара, трошкови амортизације грађевинских објеката у износу од 7.666 хиљада динара, трошкови амортизације који се односе на постројења и опрему у износу од 6.509 хиљада динара и трошкови амортизације за инвестиционе некретнине у износу од 18 хиљада динара.

6.2.2.9. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови се односе на:

- у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Трошкови непроизводних услуга	1.646	1.794
Трошкови репрезентације	201	92
Трошкови премија осигурања	2.205	2.073
Трошкови платног промета	151	139
Трошкови чланарина	3	0
Трошкови пореза	113	572
Трошкови доприноса	1.463	1.463
Остали нематеријални трошкови	474	23
Укупно:	6.256	6.156

Структура трошкова непроизводних услуга у 2017. години у укупном износу од 1.646 хиљада динара састоји се из:

- у хиљадама динара-

Назив	2017. година
Трошкови анализе воде	844
Трошкови адвокатских услуга	184
Трошкови здравствених прегледа	79
Трошкови интелектуалних услуга	127
Трошкови статутарне ревизије	100
Трошкови непроизводних услуга	312
Укупно:	1.646

Трошкови анализе воде у износу од 844 хиљада динара се у потпуности односе на трошкове за анализу воде обима „А“ , „Б“ и микробиолошку анализу воде исказане према добављачу „Институт за јавно здравље Војводине“, Нови Сад.

Трошкови адвокатских услуга у износу од 184 хиљаде динара се односе на ангажовање адвоката, по уговору закљученом 28. јуна 2016. године, за заступање и пружање правних услуга.

Трошкови здравствених прегледа у износу од 79 хиљада динара се односи на здравствене прегледе извршене у домовима здравља Бач и Оџаци.

Трошкови интелектуалних услуга износе 127 хиљада динара. Највећим делом ови трошкови се односе на трошкове набавке стручног часописа од добављача „Рачуноводство“ доо, Београд, као и за израду плана евакуације од добављача „Заштита“, Бачка Паланка.

Трошкови статутарне ревизије износе 100 хиљада динара и у потпуности се односе на трошкове према добављачу „Lege artis audit“ доо, Београд.

Трошкови непроизводних услуга исказани су у износу од 312 хиљада динара. Највећим делом ови трошкови се односе на анализу отпадних вода у износу од 122 хиљаде динара по фактурама добављача Природно – математички факултет, Нови Сад. На трошкове прегледа средстава за рад од стране добављача „Институт за безбедност и сигурност на раду“ доо, Београд, утрошено је 73 хиљаде динара.

У пословним књигама Предузећа на рачуну *трошкова репрезентације* евидентирано је 201 хиљада динара. Трошкови се односе на више добављача за пружање угоститељских, односно ресторанских услуга, као и на куповину хране и пића за потребе конзумације у оквиру Предузећа.

Налаз: Предузеће нема усвојен Правилник о репрезентацији или другу писану процедуру којом би ближе уредило шта се сматра трошковима репрезентације, овлашћења у вези са употребом средстава на име трошкова репрезентације, као и сврху коришћења средстава репрезентације од стране запослених у Предузећу.

Ризик: Доношењем процедура за употребу средстава за репрезентацију смањује се ризик од прекомерног и ненаменског трошења ових средстава.

Препорука број 25: Препоручује се Предузећу да донесе Правилник или другу писану процедуру којом ће ближе уредити употребу средстава за репрезентацију.

Трошкови премије осигурања који износе 2.205 хиљаде динара односе се на трошкове премије осигурања за основна средства, на трошкове премије осигурања од незгоде са осигуравајућом кућом „ДДОР“ адо, Нови Сад, у износу 1.567 хиљаде динара, трошкове осигурања аутомобила приликом регистрације возила у износу од 637 хиљада динара код добављача „Генерали“ адо, Београд, „БК Александар Кон“ доо, Суботица.

Трошкови платног промета износе 151 хиљаду динара и односе се на трошкове банкарских провизија на динарским рачунима.

Трошкови чланарине у износу од 3 хиљаде динара односе се на трошкове чланарине према комори.

Трошкови пореза који су евидентирани у износу од 113 хиљада динара чине трошкови пореза на имовину у износу од 58 хиљаде динара и трошкови на употребу моторних возила у износу 55 хиљада динара.

Трошкови доприноса износе 1.463 хиљаде динара, а односе се на трошкове доприноса за заштиту вода на име којих је утрошено 1.302 хиљаде динара, и на трошкове доприноса за коришћење вода у износу од 162 хиљаде динара.

Остали нематеријални трошкови који су исказани у износу од 474 хиљаде динара односе се у највећој мери на трошкове за административне таксе у износу од 15 хиљада динара, трошкове за исплату доприноса за инвалиде у износу од 394 хиљаде динара, и трошкови сахране у износу 65 хиљада динара.

6.2.3. Финансијски приходи

Финансијске приходе чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Приходи од камата	35	410
Позитивне курсне разлике	169	13
Укупно:	204	423

Финансијски приходи у пословним књигама Предузећа, су исказани у износу од 204 хиљаде динара и обухватају приходе од камата у износу од 35 хиљада динара, који се односе на камате од наплаћених прихода из ранијих периода, као и позитивне

курсне разлике у износу од 169 хиљада динара на основу свођења преосталих рата за лизинг на средњи курс на дан 31. децембар 2017. године.

6.2.4. Финансијски расходи

Финансијски расходи се односе на:

- у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Расходи камата	257	674
Укупно:	257	674

Расходи камата у износу од 257 хиљада динара се у највећем делу односе на расходе камата по основу лизинга у износу од 227 хиљада динара и на расходе камата према ЈВП „Воде Војводине“ по споразуму о одлагању дуга закљученог 11. августа 2016. године.

6.2.5. Ефекти усклађивања вредности имовине

6.2.5.1. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха у износу од 139 хиљада динара се односи на наплаћена потраживања за које је у ранијем периоду извршена исправка вредности (Напомена 6.1.6.).

6.2.5.2. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха у износу од 2.776 хиљада динара чини пасходе по основу исправка вредности потраживања (Напомена 6.1.6.).

6.2.6. Остали приходи

Остали приходи се односе на следеће:

- у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Добици од продаје опреме	-	25
Вишкови	-	5
Приходи од смањења обавеза	365	4.027
Остали приходи	976	885
Укупно:	1.341	4.942

Приходи од смањења обавеза у износу 365 хиљада динара се у највећој мери односе на приходе од смањења обавеза према Дирекцији за изградњу општине Бач, у износу од 165 хиљада динара по одлуци директора од 29. децембра 2017. године и отпису обавеза према месним заједницама на територији општине Бач на име месног самодоприноса у износу од 158 хиљада динара по одлуци од 29. децембра 2017. године.

Остали непоменути приходи, који су у пословним књигама Предузећа за 2017. годину исказани у износу од 976 хиљада динара односе се на приходе од штете који су надокнађени осигурањем путем полиса од стране „ДДОР“ адо, Нови Сад.

6.2.7. Остали расходи

Остали расходи се односе на:

Остали расходи исказани су у износу од 2.115 хиљада динара, а чине их:

- у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Губитак од расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	1.935	-
Расходи по основу директних отписа потраживања	-	608
Расходи по основу расходовања залиха, материјала и робе	45	-
Остали непоменути расходи	135	11
Укупно:	2.115	619

Губици по основу расходовања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме у износу од 1.935 хиљаде динара обухватају губитке од расходовања управне зграде, која је уклоњена ради поставке новог објекта.

Расходи по основу расходовања залиха, материјала и робе у износу од 45 хиљада динара односе се на расход залиха, материјала и робе у магацину у износу од 37 хиљада динара и 8 хиљада динара на пдв на расход залиха, материјала и робе.

Остали непоменути расходи исказани су у пословним књигама Предузећа у износу од 135 хиљада динара. Наведени износ представља разлику средстава које је Предузеће уплаћивало по основу обавеза за финансирање зарада запослених са инвалидитетом у ранијим годинама и обавезе за доприносе. Наиме, Национална служба за запошљавање, филијала Нови Сад донела је решење од 28. маја 2015. године којим је утврђено да запослени као инвалидно лице више нема тешкоћа и препрека у раду, због чега је престао основ за плаћање доприноса по овом основу. Како је Предузеће било у претплати на рачуну пореза на добит код Министарства финансија, Пореска управа, поднет је захтев да се изврши прекњижавање. Решењем од 13. марта 2017. године од стране Министарства финансија, Пореске управе Регионално одељење Нови Сад, експозитура Бач одобрено је прекњижавање уплаћених јавних прихода.

6.2.8. Нето губитак

Остварени нето губитак према билансу успеха за 2017. и 2016. годину био је следећи:

- у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Добитак из редовног пословања пре опорезивања	373	1.007
Компоненте пореза на добитак		
Порески расход периода	-	-
Одложени порески расходи периода (Напомена 6.1.12.)	84	

Одложени порески приходи периода	-	(47)
Нето добитак	457	960

6.3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

У Извештају о осталом резултату исказују се компоненте осталог свеобухватног добитка или губитка у складу са МСФИ. Извештају о осталом резултату обухвата приходе и расходе који нису признати у Билансу успеха, већ се признају у Билансу стања у оквиру позиције капитала.

Предузеће је у 2017. години исказало укупни нето свеобухватни губитак у износу од 457 хиљада динара (у 2016. години укупни нето свеобухватни губитак у износу од 960 хиљада динара), а чине га изказани резултат пословања пренет из биланса успеха.

6.4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Садржина извештаја о променама на капиталу је дефинисана смерницама МРС 1 – Презентација финансијских извештаја (параграфи 6.1-6.4) и одредбама Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Елементи који се директно односе на одмеравање финансијске позиције Предузећа су имовина, обавезе и капитал.

Капитал као преостало учешће власника у имовини Предузећа после одбијања свих његових обавеза, реално је исказан и вреднован уколико су имовина и обавезе реално и фер одмерени.

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Извештају о променама на капиталу за 2017. годину, утврђено је да предметни извештај, реално одражава финансијски положај Предузећа, да је састављен у складу са смерницама МРС 1 – Презентација финансијских извештаја (параграфи 6.1-6.4) и да обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Предузећа које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

6.5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Извештај о токовима готовине садржи информације о примањима и издавањима готовине и готовинских еквивалената током 2017. године, које корисницима финансијских извештаја служе за процену способности Предузећа да ствара готовину и еквиваленте готовине и да користи те токове готовине.

Спровођењем поступка ревизије, односно увидом у пословне књиге Предузећа као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2017. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама у готовини и готовинским еквивалентима Предузећа у оквиру пословних активности и активности инвестирања.

6.6. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

У складу са МРС 1 – Презентација финансијских извештаја, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, обелодане информације које захтева овај Стандард, а које нису презентоване на другом месту у финансијским извештајима и пруже додатне информације о финансијским извештајима, релевантне за разумевање укупних финансијских извештаја.

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Напоменама уз финансијске извештаје за 2017. годину, утврђено је да предметни извештај, осим утврђених неправилности датих у налазу ревизије, садржи информације које је Предузеће било дужно да обелодани у складу са МРС 1 – Презентација финансијских извештаја.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

План јавних набавки за 2017. годину усвојен је одлуком Надзорног одбора донетој на седници одржаној 8. фебруара 2017.

Укупно планирана средства за набавку износе 24.747 хиљада динара од чега се износ од 20.970 хиљада динара односи на набавку добара, а износ од 3.777 хиљада динара односи на набавку услуга. У 2017. години нису вршене набавке радова. Спроведено је укупно седам поступака јавних набавки од којих је један био отворени поступак.

Укупан износ средстава по закљученим уговорима у јавним набавкама износи 18.465 хиљада динара.

Предузеће је донело Правилник о начину обављања послова јавних набавки у ЈКП „Тврђава“ Бач, од 30. јануара 2017. године. Чланом 79. Правилника предвиђена је обавеза сачињавања извештаја о извршењу плана набавки. Предметни извештај је усвојен на седници Надзорног одбора од 31. јануара 2018. године.

У наставку се даје преглед поступака јавних набавки спроведених у ревидираном периоду.

- у хиљадама динара-

Ред. Бр.	Ознака ЈН	Предмет ЈН	Изабрани понуђач	Процењена вредност	Уговорена вредност без ПДВ
1.	1.1.1	Гориво за возила	„Лукоил Србија“ ад, Београд	11.237	10.245
2	1.1.2	Резервни делови за возила	„Mais commerce“ доо, Нови Сад	1.100	596
3	1.1.3	Делови за водовод и канализацију	„Uniprogress“ доо, Рума	1.083	1.796
4	1.1.5	Натријум хипо хлорит	„Patening“ доо, Београд	1.184	477

5	1.1.7	Електрична енергија	ЈП „Електропривреда Србије“, Београд	4.724	3.325
6	1.2.1	Анализа воде	„Институт за јавно здравље Војводине“, Нови Сад	1.700	1.062
7	1.2.2	Осигурање имовине и лица	„ДДОР“ адо, Нови Сад	2.077	964
УКУПНО:				23.105	18.465

Налаз: У свим поступцима јавних набавки које је Предузеће спровело, на Порталу јавних набавки нису објављена обавештења о закљученом уговору што није у складу са чланом 116. Закона о јавним набавкама.

Набавка резервних делова за возила – 1.1.2

Уговор о јавној набавци резервних делова од 7. марта 2017. године, закључен је са „Mais commerce“ доо, Нови Сад, на износ од 596 хиљада динара. Конкурсном документацијом предвиђено је да ће се избор најповољније понуде, вршити применом критеријума економски најповољније понуде. Увидом у извештај о стручној оцени понуда од 27. фебруара 2017. године, утврђено је да је у поступку јавне набавке учествовало 7 понуђача, а да су понуде рангиране према критеријуму најниже понуђене цене. Иако је Решењем о образовању комисије за јавне набавке одређено да ће извештај о стручној оцени понуда сачињавати чланови комисије, исти је потписан од само једног члана комисије за јавне набавке.

Из наведеног произлази да извештај о стручној оцени понуда није сачињен у складу са критеријумима предвиђеним конкурсном документацијом и није потписан од стране овлашћених лица, односно чланова комисије за јавне набавке.

Увидом у реализацију јавне набавке, утврђено је да је Предузеће извршило набавку истоврсних добара од истог добављача у висини која је већа од уговорене вредности и то у износу од 683 хиљаде динара без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће предвиђени члановима 7.,7а.,39. став 2.,122. и 128. Закона о јавним набавкама.

Делови за водовод и канализацију - 1.1.3

Планом јавних набавки и Одлуком о покретању поступка јавне набавке од 19. октобра 2017. године, одређена је процењена вредност јавне набавке делова за водовод и канализацију у износу од 1.083 хиљаде динара. Решењем директора број 02-309/2017-1 од 19. октобра 2017. године, формирана је трочлана комисија за јавне набавке која је поред наведених задатака у обавези да сачини и извештај о стручној оцени понуда. Извештајем о стручној оцени понуда, констатује се да процењена вредност јавне набавке износи 1.803 хиљаде динара и да је пристигла само једна понуда понуђача и то „Унипрогрес“ доо, Рума, на износ од 1.796 хиљада динара. Увидом у садржину извештаја утврђено је да исти не садржи процењену вредност јавне набавке која је према Одлуци о покретању поступка одређена у износу од 1.083 хиљаде динара, већ је у извештају наведен износ од 1.803 хиљаде динара који је већи од процењене вредности јавне набавке. Такође, није нам потврђено да је комисија саставила

извештај о стручној оцени понуда на начин како је прописано чланом 105. став 1. јер исти није потписан од свих чланова комисије по Решењу број 02-309/2017-1 од 19. октобра 2017. године, већ само од једног лица.

Одлуком о додели уговора број 02-309-8/2017 од 22. децембра 2017. године, уговор је додељен предузећу „Унипрогрес“ доо, Рума, на износ од 1.796 хиљада динара.

Предузеће је донело одлуку о доделу уговора иако нису били испуњени услови за доделу уговора по члану 107. став 4. Закона о јавним набавкама, јер је уговор додељен понуђачу чија понуда прелази износ процењене вредности јавне набавке, а да није утврђено да понуђена цена није већа од упоредиве тржишне цене.

У примедбама на Нацрт извештаја, Предузеће је навело да је извршена случајна пермутација износа који је наведен у Извештају о стручној оцени понуда у односу на износ који је наведен у плану јавних набавки и у Одлуци о покретању поступка јавне набавке. Такође, Предузеће је навело да је планирана набавка неких нових материјала за које је претпостављено да ће бити потреба, али су исти касније изостављени.

Електрична енергија 1.1.7

Након спроведеног поступка јавне набавке и доделе уговора понуђачу „Електропривреда Србије“ ЈП, Београд, Предузеће није на Порталу јавних набавки објавило Одлуку о додели уговора и Обавештење о закљученом уговору, што није у складу са чланом 108. и 116. Закона о јавним набавкама.

Осигурање имовине и лица 1.2.2

Решењем директора Предузећа о образовању комисије за јавне набавке осигурања имовине и лица, број 02-214/2017-1 од 20. јула 2017. године, предвиђена је обавеза комисије да отвара, прегледа, оцењује и рангира понуде или пријаве и да сачини извештај о стручној оцени понуда. Увидом у сачињени Записник о отварању понуда број 02-214/2017-6 од 28. јула 2017. године и Извештај о стручној оцени понуда број 02-214/2017-7 од истог дана, утврђено је да акти нису потписани због чега нису могли представљати основ за доношење Одлуке о додели уговора број 02-214/2017-8 од 28. јула 2017. године.

Неспровођење поступка јавне набавке

Предузеће је без спровођења поступка јавних набавки, прибавило услуге одржавања аутобуса најмање у износу од 1.308 хиљада динара и то од добављача „Метал Рад“ доо, Инђија, у износу од 807 хиљада динара, „Ауто сервис Триашка“, Бачки Петровац, у износу 97 хиљада динара и „ММН“, Агенција за консалтинг, Београд, у износу од 404 хиљаде динара иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама, прописани члановима 7., 7а., 39. став 2., 122. и 128. Закона о јавним набавкама.

Недостаци карактеристични у свим поступцима јавних набавки

Приликом спровођења поступка јавних набавки не поштује се процедура одређена Законом о јавним набавкама за сваку фазу поступка. Чланови комисије, лица ангажована на пословима јавних набавки и директор Предузећа не поклањају дужну пажњу сачињавању и контроли пратеће документације. Највећи пропусти код спровођења поступака јавних набавки односе на моменат сачињавања пропратне документације. Извештаји о стручној оцени понуда су нетачни и контрадикторни са осталим актима због чега су неодговарајући за даље поступање. Уговори закључени

кроз такве поступке могу бити предмет оспоравања јер несигурност и нетачност у подацима који се наводе могу утицати на законитост поступка.

Ризик: Спровођење поступака јавних набавки на описан начин ствара ризик од неповољног избора понуђача, као и ризик од оспоравања поступка јавних набавки што повећава трошкове Предузећу.

Препорука број 26: Препоручује се Предузећу да уведе систем контроле јавних набавки тако што ће одредити лице које ће пратити ток и реализацију поступка.

8. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

У поступку ревизије достављен нам је преглед судских спорова са подацима о вредности спора, фази судског поступка и очекиваног исхода судског спора у којима је Предузеће тужилац и у својству туженог, са стањем на дан 31. децембар 2017. године.

У току 2017. године активно је пет судских поступака у којем је Предузеће тужена страна. Пред привредним судом води се један поступак за привредни преступ против Предузећа и одговорног лица по Закону о управљању отпадом. Пред основним судом се воде три поступка против предузећа за накнаду штете због незаконитог престанка радног односа у укупној вредности од 3.660 хиљада динара. Један од тих поступака, према одговорног лица је у току вршења ревизије окончан у корист тужиоца. Један судски поступак против Предузећа се води по основу накнаде штете за ујед пса у износу од 470 хиљада динара.

У 2017. години, Предузеће нема активних судских и извршних поступака у којима иступа као тужилац односно извршни поверилац.

Предузеће на дан 31. децембар 2017. године, као ни у претходним годинама није вршило резервисање за судске спорове.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ТВРЂАВА“, БАЧ
ЗА 2017. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. БИЛАНС СТАЊА.....	3
2. БИЛАНС УСПЕХА.....	5
3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	7
4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	8
5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	9

1. БИЛАНС СТАЊА
на дан 31. децембар 2017. године

- у хиљадама динара –

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.2016.
АКТИВА				
А. СТАЛНА ИМОВИНА	6.1.2	170.561	178.957	182.323
I НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА		218	246	273
1. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвери и остала права		218	246	273
II НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	6.1.2	170.088	178.456	181.795
1. Земљиште	6.1.2.1	265	265	265
2. Грађевински објекти	6.1.2.2	145.747	148.045	154.855
3. Постројења и опрема	6.1.2.3	23.892	29.510	25.206
4. Инвестиционе некретнине	6.1.2.4	184	201	262
5. Некретнине, постројења и опрема у припреми		-	435	1.207
III ДУГОРОЧНИ ПОТРАЖИВАЊА	6.1.3	255	255	255
1. Спорна и сумњива потраживања		255	255	255
Б. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	6.1.4	4.199	4.283	4.235
В. ОБРТНА ИМОВИНА		31.877	29.976	30.033
I ЗАЛИХЕ	6.1.5	3.537	3.228	4.258
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	6.1.5.1	2.202	2.436	2.877
2. Роба		493	248	200
3. Стална средства намењена продаји		842	544	835
4. Плаћени аванси за залихе и услуге		-	-	346
II ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	6.1.6	21.582	21.481	21.099
1. Купци у земљи		21.582	21.481	21.099
III ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	6.1.7	2.989	4.297	2.136
IV ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	6.1.8	3.403	951	2.380
V АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.9	366	19	160
УКУПНА АКТИВА		206.637	213.216	216.591

1. БИЛАНС СТАЊА
на дан 31. децембар 2017. године (наставак)

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Претходна година		
		Текућа година	Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.2016.
ПАСИВА				
A КАПИТАЛ	6.1.10	175.355	175.812	176.772
I ОСНОВНИ КАПИТАЛ	6.1.10.1	28.945	28.945	28.945
1. Остали основни капитал		28.945	28.945	28.945
II НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	6.1.10.6	147.827	147.827	154.655
1. Нераспоређени добитак ранијих година		147.827	147.827	154.655
III. ГУБИТАК	6.1.10.7	(1.417)	(960)	(6.828)
1. Губитак ранијих година		(960)	-	-
2. Губитак текуће година		(457)	(960)	(6.828)
Б ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	6.1.11	2.468	3.708	-
I ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		2.468	3.708	-
1. Обавезе по основу финансијског лизинга		2.468	3.708	-
В КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.12	28.814	33.696	39.819
I КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.13	1.090	1.077	-
1. Остале краткорочне финансијске обавезе		1.090	1.077	-
II ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ		-	82	218
III ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	6.1.14	6.657	7.465	11.121
1. Добављачи у земљи		6.657	7.462	8.157
2. Остале обавезе из пословања		-	3	2.964
IV ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.15	6.968	6.759	5.769
V ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	6.1.16	336	536	862
VI ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	6.1.17	534	1.172	1.939
VII ПАСИВНА ВРЕМЕН. РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.18	13.229	16.605	19.910
УКУПНА ПАСИВА		206.637	213.216	216.591

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01. јануара до 31. децембра 2017. године

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	6.2.1	100.191	92.916
I ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ	6.2.1.1	2.758	2.601
1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		2.758	2.601
II ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	6.2.1.2	92.716	84.360
1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		92.716	84.360
III ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	6.2.1.13	4.717	5.955
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	6.2.2	97.100	99.855
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	6.2.2.1	2.030	1.907
II ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	6.2.2.2	(8.291)	(865)
III ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	6.2.2.3	8.150	6.344
IV ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	6.2.2.4	14.350	13.644
V ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	6.2.2.5	55.188	51.693
VI ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	6.2.2.6	5.199	7.005
VII ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	6.2.2.7	14.218	13.971
VIII НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	6.2.2.9	6.256	6.156
В. ПОСЛОВНИ Г ДОБИТАК		3.091	
Г. ПОСЛОВНИ Г ГУБИТАК		-	6.939
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	6.2.3	204	424
I ПРИХОДИ ОД КАМАТА		35	411
II ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		169	13
Д. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	6.2.4	257	674
I РАСХОДИ КАМАТА		257	674
Ђ. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		-	-
Е. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		53	250

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01. јануара до 31. децембра 2017. године (наставак)

- у хиљадама динара

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
Ж. ПРИХОДИ УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА		139	1.859
З. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА		2.776	-
И. ОСТАЛИ ПРИХОДИ		1.341	4.942
Ј. ОСТАЛИ РАСХОДИ		2.115	619
К. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		-	-
Л. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		373	1.007
Љ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		-	-
М. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		373	1.007
Н. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
І ПOREСКИ РАСХОД ПЕРИОДА			
ІІ ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА		84	-
ІІІ ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА			47
Њ. НЕТО ДОБИТАК/ (ГУБИТАК)		-	-
О. НЕТО ДОБИТАК/ (ГУБИТАК)		457	960

3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01. јануара до 31. децембра 2017. године

- у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
А НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА			
I НЕТО ДОБИТАК			
II НЕТО ГУБИТАК	6.2.8.	457	960
Б ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1.Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина постројења и опреме			
а) повећање ревалоризационих резерви			
б) смањење ревалоризационих резерви			
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања			
а) добици			
б) губици			
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добици			
б) губици			
В УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
I УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			
II УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		457	960

4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01.2016. до 31.12.2017. године

(у хиљадама динара)

Опис	Компоненте капитала			Укупан капитал (2-3+4)
	Основни капитал	Губитак	Нераспоређени добитак	
1	2	3	4	5
Почетно стање у претходној години На дан 01. 01. 2016. године	28.945	6.828	154.655	176.772
Промене у претходној години				
-повећања у претходној години	-	1.007		(1.007)
-смањења у претходној години	-	(6.875)	(6.828)	47
Стање на дан 31. 12. 2016. години	28.945	960	147.827	175.812
Промене у текућој години				
-повећања у претходној години	-	457	-	(457)
-смањења у текућој години	-	-	-	-
Стање на дан 31.12.2017. години	28.945	1.417	147.827	175.355

5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Износ	
	Текућа година	Претходна година
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I Приливи готовине из пословних активности	105.206	100.666
1. Продаја и примљени аванси	102.192	96.166
2. Примљене камате из пословних активности	35	431
3. Остали приливи из редовног пословања	2.979	4.069
II. Одливи готовине из пословних активности	99.271	98.391
1. Исплате добављачима и дати аванси	42.818	44.022
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	47.460	46.158
3. Плаћене камате	252	300
4. Порез на добитак	-	45
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	8.741	7.866
III. Нето прилив готовине из пословних активности	5.935	2.275
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања	-	-
II. Одливи готовине из активности инвестирања	2.425	1.928
1. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	2.425	1.928
III. Нето одлив готовине из активности инвестирања	2.425	1.928
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања	-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања	1.058	1.776
1. Финансијски лизинг	1.058	1.776
III. Нето одлив готовине из активности финансирања	1.058	1.176
В. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	105.206	100.666
Г. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	102.754	102.095
Д. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	2.452	-
Ђ. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	-	1.429
Е. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	951	2.380
Ж. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	-	-
З. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	-	-
И. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3.403	951